

Van:
Onderwerp:
Bijlagen:

Gemeente Dordrecht
FW: inboeken FW: #meedoen | Jaarverslag Bibliotheek AanZet en meer!
Jaarverslag bibliotheek.pdf

900
griffie

Van: Marjolein Bijl <MBijl@debibliotheekaanzet.nl>
Verzonden: dinsdag 13 juni 2023 16:29
Onderwerp: #meedoen | Jaarverslag Bibliotheek AanZet en meer!

Jaarverslag: wat bereikten we in 2022?

Geachte raadsleden,

Wat gebeurde er in 2022 in de bibliotheek?

- Aan boetes doen we niet meer, aan kunstmatige intelligentie wel.
- Jongeren lezen wél en weten ons te vinden.
- Wij geven onze leden een abonnement op de wereld, zij geven ons een 7,9.

Dit zijn zomaar wat punten uit ons jaarverslag. Lees het [hier](#) helemaal. Handig: in ons jaarverslag staat een terugblik per gemeente. En we hebben nog meer te melden. U leest het hieronder.

Huiskamer van Nederland

6 april was de jaarlijkse Netwerkdag voor bibliotheken. Staatssecretaris Gunay Uslu was erbij en sprak met AanZet-bestuurder Ankie Kessler (tweede van rechts) en de andere aanwezigen over het extra geld dat beschikbaar komt voor "de huiskamer van Nederland." [Hier](#) leest u er alles over.

Foto: Jostijn Ligtoet Fotografie

Feest in de bieb op BoekStartdag!

3 juni was het BoekStartdag. Dé dag om kleintjes kennis te laten maken met de bibliotheek en alle mooie verhalen die daar te vinden zijn. Zoals het verhaal van de ondeugende poezen Pim en Pom. Honderden kinderen uit ons hele werkgebied keken naar de livestream van de voorstelling vanuit de Merwedeschool in Hardinxveld. En dat werd een leuk feestje!

AanZet op Radio 1

In meerdere vestigingen gaan we voorleesuurtes organiseren in andere talen. Uit onderzoek blijkt dat een goede beheersing van de moedertaal nodig is voor het leren van de Nederlandse taal. Ook moet de moedertaal van meertalige kinderen zich blijven ontwikkelen om goed Nederlands te kunnen leren.

Het advies van deskundigen rond meertaligheid is dan ook om meertalige kinderen voor te lezen in alle talen die zij spreken. In Sliedrecht zijn we al begonnen met een voorleesuurte in het Turks. Onze vrijwilliger Emine Tokul vertelde erover in het radioprogramma Dijkstra en Evenblij ter plekke. Het is [hier](#) terug te luisteren.

De hybride bibliotheek

De fysieke en digitale wereld lopen steeds vaker naadloos in elkaar over. Boodschappen doen we steeds vaker digitaal vanaf de bank. We ontmoeten elkaar nog steeds graag in het park, de bieb of op het terras. Maar ook via Facebook of WhatsApp. Bibliotheek AanZet wil inwoners vandaag en in de toekomst goed van dienst zijn en investeert daarom in de hybride bibliotheek. Een bibliotheek die in de vestigingen én online van waarde is voor iedereen. Dus ook voor wie digitaal minder vaardig is.

De hele biebwereld komt naar Rotterdam

Wereldwijd denken bibliotheken na over dit onderwerp. In augustus komt hét internationale bibliotheekcongres naar Rotterdam. En naar AanZet! De internationale bibliotheekorganisatie IFLA organiseert haar jaarcongres in de stad van Erasmus. AanZet is geselecteerd als onderdeel van het programma. We gaan het met onze internationale gasten hebben over de hybride bibliotheek.

Jongeren lezen wél

De ontlezing neemt toe in Nederland. Wij zien dat jongeren graag zelf een beetje invloed hebben op wat ze lezen. We hebben naar hen geluisterd en ingespeeld op hun behoeften. Want lezen, dat doen ze! Via TikTok worden filmpjes met boekentips miljoenen keren bekeken (#BookTok). Dat zien we terug in de bibliotheek en de uitleenactiviteiten.

Ook hebben we veel meer manga's (Japanse stripboeken) in onze collectie. Dit leidt tot groepen jongeren die in de bibliotheek een plek vinden om te lezen, elkaar te ontmoeten en toffe activiteiten te organiseren. We hebben zelfs een limited edition Manga-bibliotheekpas. En er komt meer... we houden u op de hoogte!

De Taalhelden van AanZet

Twee AanZetters zijn genomineerd voor de Taalheldenprijs 2023! Met deze prijs zet Stichting Lezen en Schrijven mensen in het zonnetje die werken aan betere basisvaardigheden. Zowel de begeleiders als cursisten zijn helden. Taalhelden!

Dave en Nel

Dave van Rumt krijgt taalles in de bibliotheek in Alblasterdam. Als genomineerde cursist maakt hij kans op de Publieksprijs. [Hier](#) is het verhaal van Dave te zien. Nel Verhage is taalcoach. Dave is haar trouwste cursist. Als genomineerde begeleider maakt Nel kans op een juryprijs. Het verhaal van Nel is [hier](#) te lezen. 21 juni reikt Prinses Laurentien de prijzen uit.

#meedoen

Met dertig vestigingen in twaalf gemeenten zorgt de Bibliotheek AanZet ervoor dat iedereen kan #meedoen. Meer informatie? Kijk op onze site: www.debibliotheekaanzet.nl.

Met vriendelijke groet,

Marjolein Bijl

Managementassistent
ma, di, wo, do, vr

De adressen en telefoonnummers van onze vestigingen vind je op onze website

Groenmarkt 153
3311 BD Dordrecht
06-14 60 78 78
debibliotheekaanzet.nl

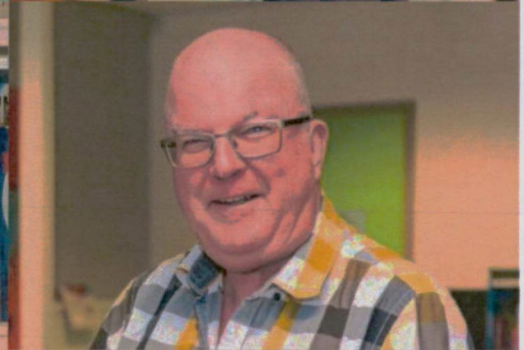

de Bibliotheek
AanZet

#MEE DOEN

Ontwikkeling voor iedereen

JAARVERSLAG 2022

VOORWOORD

.....

De Bibliotheek AanZet verbindt, helpt ontmoeten, lezen en leren. We zorgen er samen met onze partners voor dat iedereen taal- en digivaardig is en zich een leven lang kan ontwikkelen. In 2022 bruisten onze bibliotheken weer van de activiteiten. Of het nu ging om Informatiepunten Digitale Overheid, taallessen aan vluchtelingen uit Oekraïne of warme ontmoetingen: we waren er. Voor iedereen. Zodat alle inwoners zich altijd kunnen ontwikkelen en kunnen #meedoen in onze maatschappij.

Het jaar begon bijzonder: we werden een boetevrije bibliotheek. Boetes vormden een drempel om te lenen, juist bij kwetsbare gezinnen. Kinderen kunnen nu gratis lenen zonder dat zij – of hun ouders – boetes krijgen. Zo bereiken we meer jeugd en bevorderen we het lenen én lezen.

Warme Ontmoetingsplekken

Door de gestegen energiekosten kwamen veel mensen letterlijk in de kou te zitten. De Stadsbibliotheek werd een van de Warme Ontmoetingsplekken. Ook sloten veel vestigingen zich als Warme Kamer aan bij het initiatief van het Leger des Heils. Dit toont het belang van de bibliotheek als 'third place': een plek waar je terechtkunt om je te ontwikkelen, te ontspannen, ontdekken en ontmoeten. Met koffie, gratis WiFi en de verwarming aan.

Abonnement op de wereld

De Rijksoverheid maakte bekend dat er de komende jaren 60 miljoen euro extra naar de openbare bibliotheken gaat. Elke gemeente moet een toekomstgerichte bibliotheekvoorziening krijgen. Ook wordt de online bibliotheek uitgebreid en krijgen gemeenten een zorgplicht. Staatssecretaris Uslu zei het heel treffend: "als je lid bent van de openbare bibliotheek, heb je een abonnement op de hele wereld."

Voor iedereen

Onze klanten gaven ons in 2022 een prachtige 7,9! In 2021 was dat een 7,3. Deze stijging geldt voor vrijwel elke gemeente in ons werkgebied. Dit mooie cijfer is te danken aan de inzet en betrokkenheid van iedereen bij AanZet. Onze werknemers, vrijwilligers én natuurlijk de partners waar we mee samenwerken. Veel dank! In dit jaarverslag is te lezen wat er in de verschillende gemeentes allemaal gebeurde. We gaan er in het nieuwe jaar mee door, want ook dan zijn we er. Voor iedereen.

Ankie Kessler
Directeur-bestuurder
de Bibliotheek AanZet

ONZE MISSIE: ONTWIKKELING VOOR IEDEREEN

.....

De Bibliotheek AanZet is een plek waar iedereen welkom is. Waar je jezelf kunt zijn. Samen met anderen. Of je nu wilt lezen, leren of ontmoeten, of op zoek bent naar inspiratie of antwoorden; het mag allemaal.

1.1 Onze vier strategische thema's
De juiste informatie, inspiratie en vaardigheden voor iedereen, om optimaal deel te nemen aan de samenleving. Dat is onze missie.

#meedoen. Ontwikkeling voor iedereen.

Digitale mogelijkheden en ontwikkelingen maken ons leven makkelijker. Maar de een vindt daarin sneller zijn weg dan de ander. We staan altijd in verbinding met de hele wereld, maar toch is er meer eenzaamheid dan ooit. We hebben constant toegang tot een (digitale) schat aan kennis en informatie, maar 'echt' van 'nep' onderscheiden wordt steeds lastiger. In deze wereld is de bibliotheek relevanter dan ooit. We vervullen een onmisbare lokale rol en werken volgens vier strategische thema's:

1. Geletterde samenleving

Bevorderen van geletterdheid en leesplezier

Iedereen laten #meedoen begint bij de allerkleinsten. We laten kinderen kennismaken met taal- en digivaardigheden en betrekken ook

hun omgeving hierbij. Dit doen we op én samen met de kinderenopvang en het onderwijs. Door collectie, maar ook door onze activiteiten op school, in de bieb en online. Ook de geletterdheid van jongeren en volwassen, waaronder nieuwkomers, heeft onze volle aandacht. We dragen een steentje bij aan het verminderen van laaggeletterdheid in onze regio. Zo geven we iedereen de vaardigheden die je nodig hebt om te (blijven) ontwikkelen, en kan iedereen – nu en later – een eigen plek vinden in de samenleving.

2. Participatie in de informatiesamenleving

Bevorderen van burgerschap en digitale inclusie

De samenleving verandert snel. Steeds meer mensen hebben hulp nodig om de ontwikkelingen bij te houden. Over de juiste basis beschikken is nog nooit zo belangrijk geweest: taal- en digivaardig zijn, toegang hebben tot de juiste informatie en kritisch kunnen denken. Samen met onze partners helpen we jongeren en volwassen hierbij op weg,

zodat ze meer voldoening krijgen en hun eigenwaarde groeit. Het gevolg? Een fijne positie op de arbeidsmarkt, een betere financiële situatie en goede gezondheid, zowel lichamelijk als geestelijk.

3. Third place

Creëren van een fijne plek naast werk, school en thuis

In de bibliotheek is iedereen welkom. Mensen kunnen er zijn wie ze zijn, anderen ontmoeten en geïnspireerd raken. Onze vestigingen zijn naast werk, school en thuis een 'third place'. Een plek waar jong en oud graag verblijft om (samen) te werken, te studeren of mee te doen aan interessante lezingen en workshops. Naast de bibliotheken in verschillende steden en dorpen zijn we ook te vinden in de wijken, op scholen, bij partners en online via onze virtuele vestiging. Hierdoor hebben inwoners altijd en overal toegang tot ons aanbod.

4. Een leven lang ontwikkelen

Bevorderen van basisvaardigheden en persoonlijke ontwikkeling

Een leven lang leren. Dat is ons doel. We zorgen ervoor dat iedereen zich (op eigen tempo) kan blijven ontwikkelen, op welk vlak dan ook. Naast leesbevordering en -plezier focussen we ons ook op andere thema's, zoals kunst, cultuur en geschiedenis. Daarnaast hebben inwoners – lid of geen lid - altijd toegang tot de meest betrouwbare informatie. Deze ambitie maken we waar met onze collectie, activiteiten, cursussen en extra aanbod, offline

en online. Zo wordt de bibliotheek steeds meer een plek waar we kennis en informatie uitwisselen, over welk onderwerp dan ook.

1.2. Organisatieontwikkeling

Het verwezenlijken van onze ambities lukt niet zonder een flexibele, toekomstbestendige informatie- en communitybieb. Hiervoor is doorontwikkeling van onze organisatie nodig. In 2021 is ons primaire proces geanalyseerd, wat leidde tot verbeterpunten. Deze punten hebben we in 2022 verder uitgewerkt en toegepast, zodat we slagvaardiger, efficiënter, wendbaarder en financieel gezonder zijn. En we nóg meer van betekenis zijn. Voor en door inwoners.

Waar zijn we in 2022 mee begonnen?

Intern werken we aan verbondenheid, ondernemerschap en persoonlijk leiderschap;

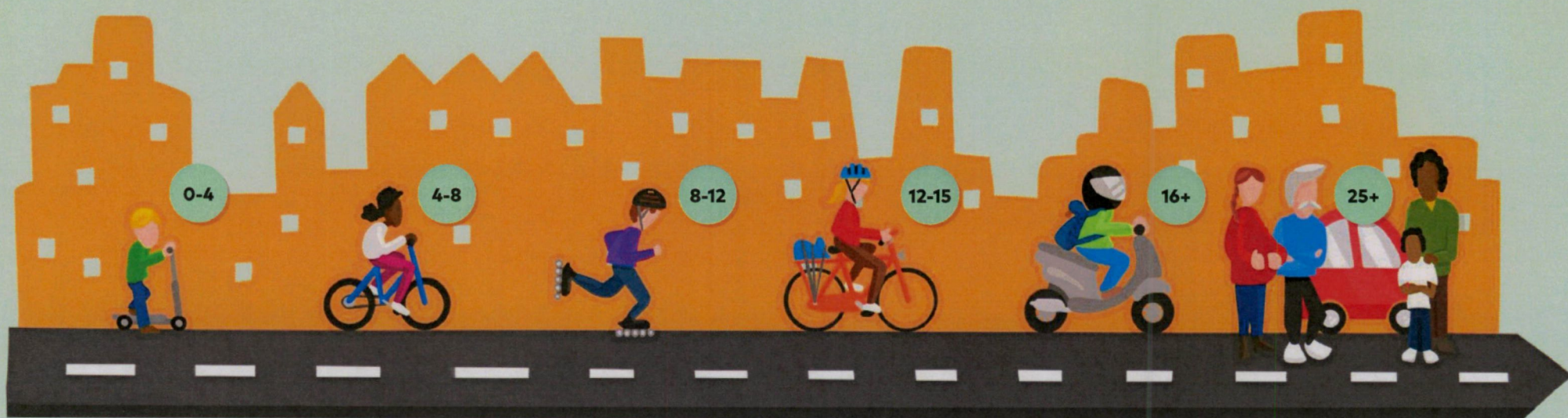
- Scholing van onze vrijwilligers door onze eigen docenten Basisvaardigheden;
- De ontwikkeling van functies van de educatieve medewerkers is, op basis van een adviesaanvraag en positief advies van de ondernemingsraad, opgepakt en afgerond;
- De strategische visie op ontwikkeling van de digitale bibliotheek is op orde en biedt voldoende handvatten om werkelijk sturing te geven aan digitaliseringsprocessen; en
- Het meetbaar maken van de maatschappelijke impact van de bibliotheek, zodat de waarde van de bibliotheek aangetoond kan worden ter ondersteuning van de subsidieaanvragen.

VOOR WIE DOEN WE DIT?

We doen ons werk voor alle inwoners van ons werkgebied. En daarbuiten. Dit zijn de allerkleinsten, jeugd, jongeren én volwassenen.

Persoonlijke ontwikkeling voor iedereen. Om te kunnen #meedoen aan de samenleving.

ONZE RESULTATEN

2022 was het jaar waarin we weer volwaardig opengingen en die kans grepen we met beide handen aan. We geven onze leden een abonnement op de wereld. Dat kan niet zonder de inspanningen van onze medewerkers en vrijwilligers. Het resultaat hiervan lees je in dit hoofdstuk. We delen de stand van zaken op 31 december 2022.

3.1 Ons werkgebied

De Bibliotheek AanZet verzorgt de dienstverlening in de gemeenten Alblasserdam, Albrandswaard, Barendrecht, Dordrecht, Molenlanden, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Ridderkerk, Sliedrecht en Zwijndrecht.

3.2. Opdrachtgever en financiering

De Bibliotheek AanZet werkt voor 12 gemeenten in Zuid-Holland die de bibliotheek als basisvoorziening binnen hun gemeente op basis van subsidie financieren. Zij financieren op deze manier de vijf kerntaken van de lokale bibliotheken: ontwikkeling en educatie, informeren en raadplegen, lezen en lenen, literatuur en cultuur en doelgerichte activiteiten.

Van de totale baten van de Bibliotheek AanZet, financieren de gemeenten gezamenlijk circa 85% het lokale bibliotheekwerk op basis van subsidies. De resterende middelen ontvangt de bibliotheek door abonnementsinkomsten, circa 9%, en overige projectsubsidies. In 2022 heeft de Bibliotheek AanZet met succes diverse projectgelden verworven voor o.a. de virtuele vestiging, leesbevorderingstrajecten, projecten voor jongeren en extra inzet in de aanpak van laaggeletterdheid. In 2022 leverde dit circa 6% aan inkomsten op.

3.3. Stand van zaken op 31.12.2022

De directeur-bestuurder geeft leiding aan het managementteam en de staf. De organisatie heeft een afdeling BIEP (waaronder de dienstverlening in de bibliotheken, educatie en programmering vallen), Markt & Innovatie en Bedrijfsvoering. In totaal gaat het om 100 FTE. Naast de betaalde werknemers kunnen wij rekenen op de hulp van 700 vrijwilligers. Vanaf 1 januari 2022 zetten wij onze werknemers nóg meer in hun kracht door te werken aan interne verbondenheid, ondernemerschap en persoonlijk leiderschap.

3.4. Inzet vrijwilligers

De bibliotheek is nog altijd zeer in trek als vrijwilligersplaats. Bij AanZet werkten in 2022 maar liefst 700 vrijwilligers met verschillende achtergronden, leeftijden en motivatie. In 2022 hebben we 201 nieuwe vrijwilligers mogen verwelkomen. Een prachtig cijfer waar we trots op zijn. Wat de vrijwilligers met elkaar gemeen hebben is hun tomeloze inzet, energie, kennis en enthousiasme. Mede dankzij onze vrijwilligers konden we ons dit jaar onder meer richten op de toestroom van Oekraïners. Zij kwamen naar de Bibliotheek voor het oefenen van de Nederlandse taal. Ook was er intensiever contact met de samenwerkingspartners binnen het Taalhuis. Hierdoor weten zij en hun cliënten de weg naar de Bibliotheek beter te vinden.

Taalvrijwilligers

Voor sommige vrijwilligerstaken geldt een verplichte training of scholing om die taak te mogen uitvoeren: voor de taalvrijwilligers is dit de basistraining Taal voor het Leven. Met ingang van 2022 wordt deze training verzorgd door onze eigen docenten Basisvaardigheden. Alle docenten bij de Bibliotheek AanZet zijn hiervoor in 2022 geschoold door de Stichting Lezen en Schrijven. Zo kunnen zij de vrijwilligers nog beter coachen en inhoudelijk advies geven.

Als voorbereiding op het scholingsaanbod taalvrijwilligers 2023 is een analyse gemaakt van het aantal taalvrijwilligers dat actief is binnen de betreffende

arbeidsmarktregio. Bij het opstellen van het scholingsaanbod wordt rekening gehouden met:

- De scholingsbehoefte van de taalvrijwilligers;
- De WEB afspraken binnen deze arbeidsmarktregio; en
- Het programmabeleid Basisvaardigheden van de Bibliotheek AanZet.

Digitaal vrijwilligers

In 2022 werd zichtbaar dat het aanbod digitale programmering vraagt om vrijwilligers met meer inhoudelijke kennis van actuele thema's en ontwikkelingen. De Informatiepunten Digitale Overheid verwijzen meer deelnemers door naar de digitale inloopsprekuren en de Klik en Tik bijeenkomsten.

De kennis van programma's en aanbod is nog niet voldoende geborgd. In 2023 wordt daarom gestart met een scholingsplan voor digitaal vrijwilligers. Onderdeel van dit scholingsplan is de persoonlijke leerbehoeften van de vrijwilligers per locatie.

Masterclass

Bibliotheekondersteuners

In 2022 zijn de masterclasses Bibliotheekondersteuner onverminderd voortgegaan. De vrijwilligers ervaren het als heel prettig om zelfstandig veel meer taken te kunnen doen en bezoekers makkelijker wegwijs te maken. Deze vrijwilligers ondersteunen onze bibliotheekmedewerkers echt bij hun takenpakket. In 2023 starten we met het aanbieden van een

aantal nieuwe trainingen aan onze vrijwilligers.

Zomerfeest

Tot slot blikken we graag nog even terug op het zomerfeest. Na ruim drie jaar kwamen in juni namelijk zowel onze vaste werknemers als onze vrijwilligers bij elkaar voor het AanZet Zomerfeest, ditmaal in onze prachtige vestiging in Noordeloos. Het was een mooi, ontspannen en gezellig samenzijn.

3.5. Leden en bereik

Eind 2022 was onze ledenstand **117.680**. We bereikten hiermee **24%** van de inwoners van ons werkgebied. Het grootste deel van onze leden bestaat uit jeugdleden. Zij zijn gratis lid. Een grote groep volwassen leden betaalt voor het lidmaatschap en kan uitgebreid lenen uit de gehele collectie. Alleen Instap leden hebben een gratis abonnement. Hiermee kunnen ze gebruikmaken van onze voorzieningen en hebben ze beperkt toegang tot de collectie. Per 2022 betalen leden geen boetes meer bij het te laat inleveren van geleende materialen.

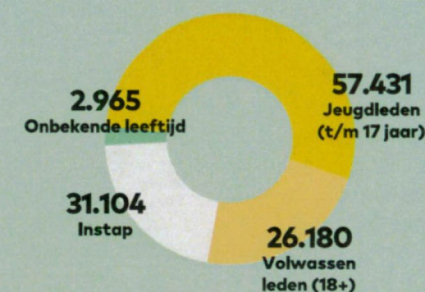

Fig. 1: Aantal leden ▲

3.6. Bezoekersaantallen

Het aantal getelde bezoekers is **629.919**. Het werkelijke aantal ligt om een aantal redenen hoger. Een aantal vestigingen is verhuisd en/of verbouwd. Sommige van onze bibliotheken zitten samen met partners in een verzamelgebouw. Ook is niet in alle vestigingen een teller aanwezig.

3.7. Activiteiten en deelnemers

In 2022 boden we in ons hele werkgebied ruim **4.523** activiteiten aan, met in totaal **32.600** deelnemers. Een prachtig aantal voor het jaar waarin de activiteiten weer zijn opgestart en uitgevoerd.

Vanuit de WEB-gelden uit arbeidsmarktregio's Drechtsteden, BAR en Gorinchem/ Molenlanden boden wij in ons hele werkgebied ruim 4.117 activiteiten aan, met in totaal 13.514 deelnemers.

3.8. Online bereik

Website

Het aantal websitebezoeken is met **892.300** bezoeken licht gedaald. Het aantal bezoekers steeg met **13%** naar 415.325. Door een poll weten we dat de Bookarang tool (zie volgende pagina) als erg inspirerend wordt ervaren. Onze websitebezoekers geven deze innovatieve boekadviestool om nieuwe boeken te ontdekken gemiddeld een **8,8**.

Het aantal website bezoeken vanuit partners en professionals op het gebied van onze educatieve dienstverlening steeg met **29%** ten opzichte van 2021.

Social media

Het aantal volgers op de AanZet Facebook pagina is over 2022 gestegen met **7%**, het aantal Instagram volgers van het AanZet account is gestegen met **20%** en het aantal LinkedIn volgers is ook gestegen: met **21%**. Het aantal volgers op Twitter is gedaald met **2%**.

Online Bibliotheek

Nog nooit werden door onze leden meer digitale uitleningen gedaan dan in 2022. Dankzij veel promotie van de Online Bibliotheek app werden in totaal **167.499** e-boeken en **65.996** luisterboeken geleend.

Tijdens de Gi-Ga-Groene Kinderboekenweek keken meer dan 3.600 kinderen uit 110 schoolklassen online mee naar het Bob Popcorn feestje met illustrator Martijn van der Linden en schrijver Maranke Rinck, live vanuit Bibliotheek Ridderkerk.

Bookarang

Lezers hebben vaak last van de overweldigende keuze aan boeken. Daarom introduceerden we Bookarang op onze website. Met behulp van kunstmatige intelligentie kunnen bezoekers gemakkelijk online literatuur zoeken en het aanbod personaliseren. Niet de populariteit of andermans gedrag, maar de inhoud van het boek en de voorkeuren van de lezer zijn hierbij het uitgangspunt. Bookarang is nu alleen nog beschikbaar voor de volwassen collectie. Dit hopen we snel uit te breiden met het aanbod voor kinderen en jongeren.

Bijzonder: wist je dat de Bibliotheek AanZet de eerste Nederlandse bieb is die dit doet?

Met Bookarang hebben wij 24/7 een virtuele bibliothecaris in dienst die onze collectie kent en onze bezoekers on demand helpt bij het ontdekken van passende boeken. Bovendien is het een handige hulp voor onze collega's als er op de werkvloer om advies wordt gevraagd. De komende periode blijven wij feedback verzamelen om Bookarang nog waardevoller in te zetten."
- Ronald,
Programmamanager digitalisering

3.9. Meer mooie ontwikkelingen

De Bieb Helpt

Begin 2022 kregen we van veel mensen terug dat de naamgeving van onze activiteiten duidelijker kon. Het was voor veel mensen niet altijd duidelijk wat landelijke taal- en digivaardigheidsprogramma's kunnen bieden, zowel qua inhoud als voor welke doelgroep. Daarom voegden we meteen de daad bij het woord en werken we nu in al onze gemeenten met het paraplubegrip 'De Bieb Helpt'. Zo geven we gemeenten, samenwerkingspartners, inwoners, maar ook de medewerkers en vrijwilligers van de Bibliotheek AanZet beter inzicht in het hoe, wat en waarom van ons aanbod op het gebied van basisvaardigheden.

Wat deden we nog meer?

- Alle teams Publieksservice volgden het leertraject 'de Maatschappelijke rol van de bibliotheek'. Het resultaat? Iedere bibliotheekmedewerker weet nu welke programma's Basisvaardigheden we in het betreffende rayon aanbieden; en
- Omdat geen enkele laaggeletterde hetzelfde is, stelden we een vraaggerichte aanpak op die aansluit op de vier verschillende behoeftes van de laaggeletterde klant: ontmoeting, hulp, leren en lezen. Deze vier vormen van ondersteuning complementeren elkaar, maar kunnen ook prima los van elkaar aangeboden worden. Zo is er een compleet aanbod van evenementen, spreekuren, groepslessen en zelfstudie ontstaan in ons hele werkgebied.

Informatiepunt Digitale Overheid

Een onderdeel van het aanbod dat valt onder 'De Bieb Helpt' is het Informatiepunt Digitale Overheid of in het kort: IDO. Dit was in 2022 een van onze grotere projecten op het gebied van digivaardigheden dat we verder uitrolden. Er is nog steeds een grote groep mensen in ons werkgebied die digitaal niet mee kan komen. Voor hen is het lastig om overheidszaken online te regelen. Daarom openden we in alle gemeenten een of meerdere IDO's, zodat iedereen hulp kan krijgen op dit gebied.

*"We willen voorkomen dat mensen die online de weg niet weten, sociaal en maatschappelijk buitengesloten raken. Iedereen moet mee kunnen doen."
- Jasper, Projectleider IDO*

Wat hebben we gedaan?

- 17 IDO's geopend in het werkgebied. Daarmee is elke gemeente nu voorzien van een IDO;
- Het aantal opgeleide IDO professionals steeg van 3 naar 12;
- IDO-medewerkers zijn getraind op bijvoorbeeld vraagherkenning. Plus: ze weten nu precies wat de aangesloten overheidsinstanties doen. Ze kunnen mensen verwijzen naar maatschappelijke

- organisaties of naar de juiste overheidsinstantie bij heel specifieke vragen;
- Al ons bibliotheekpersoneel is geïnformeerd over het IDO en helpt bezoekers doorverwijzen; en
- Gezamenlijk beantwoordden onze IDO-medewerkers 947 vragen. Daar namen zij graag de tijd voor: een sessie duurde vaak langer dan 20 minuten.

IDO wordt gefinancierd vanuit de subsidie Digitale inclusie van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninklijke Betrekkingen (BZK) en uitgevoerd door de Koninklijke Bibliotheek (KB). De Bibliotheek AanZet bepaalt zelf de locaties, openingstijden en de bemensing.

De Maakplaats

De Maakplaats in Bibliotheek Ridderkerk centrum is een van onze vele initiatieven op het gebied van ontdekkend leren. De ambitie? Kinderen op een leuke en laagdrempelige manier kennis laten maken met techniek en wetenschap. Dit doen we in het DordtLAB in de Stadsbibliotheek Dordrecht, het Digilab in bijvoorbeeld Alblasserdam en Hendrik-Ido-Ambacht en Bieblab in Sliedrecht.

De drie T's

In de Maakplaats wordt geprogrammeerd op basis van de drie T's: Taal, Technologie en Toekomst. Deze drie pijlers geven vorm en inhoud aan het activiteitenaanbod en de leerlijnen.

Taal - Taal in de breedste zin van het woord: alles met lezen en schrijven. Maar ook de boeken waarin taal staat en hoe deze tot stand komen door druktechnieken en binden. Hoe je communiceert door middel van beelden (beeldtaal) en de taal van de computer als in programmeren en codetaal.

Technologie - Ontdekken van oude en nieuwe technologieën. Technologie is het uitvinden van nieuwe technieken. Zolang er mensen bestaan, bestaat er technologie. En de steeds weer nieuwe uitvindingen hebben het leven van de mens nogal veranderd. Technologie is overal om ons heen.

Toekomst - Vormgeven aan de stad waar men wil wonen, spelen, leren en werken. Een eigen leefomgeving bedenken. Van de straten waarin mensen lopen, het slimme huis vol slimme techniek waarin men

woont tot de energie die wordt verbruikt. Plus de voertuigen die ons vooruitbrengen en de natuur die haar weg probeert te vinden, en hier nog wel wat hulp bij kan gebruiken.

De Maakplaats Ridderkerk vormt hét voorbeeld en raamwerk voor de rest van het werkgebied. We willen de bestaande labs verbeteren en nieuwe Maakplaatsen openen in de gemeenten waar ze nog niet zijn.

3.10. Collectie

Uitlenen per maand

Het totaal aantal uitlenen van onze collectie over ons hele werkgebied is **2.113.544** (inclusief verleningen en uitlenen de Bibliotheek op school). Dit is een stijging ten opzichte van vorig jaar (1.648.322), net als de landelijke trend. Het gemiddelde aantal leningen per lid komt uit op 13 materialen per jaar. In figuur 2 is te zien wat de uitlenen per maand waren.

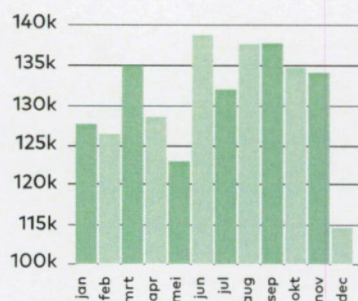

Fig. 2: Uitlenen collectie per maand ▲
(Eindtotaal: 1.557.506)

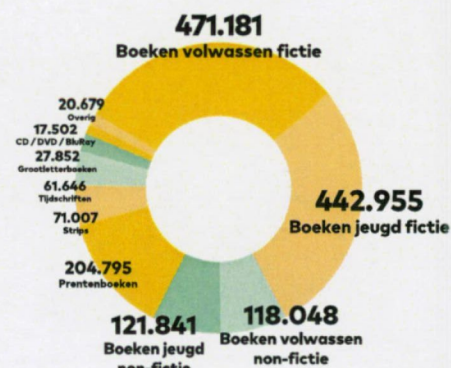

Fig. 3: Uitlenen per collectie-onderdeel ▲

Collectieonderdelen

De collectie bestaat uit verschillende onderdelen: leesboeken, informatieve boeken, prentenboeken, stripboeken, tijdschriften, grootletterboeken, dvd's, cd's, blu-ray's en Leeskrinkoffers. In 2022 heeft de Bibliotheek AanZet binnen de collectie meer focus gelegd op doelgroepen die in het verleden te vaak over het hoofd werden gezien. We hebben naar jongeren geluisterd en ingespeeld op hun behoeften. Dat heeft binnen AanZet onder andere geleid tot meer aandacht voor manga's (Japanse stripboeken) en

titels die populair zijn op het sociale medium TikTok. Jongeren hebben ons dit jaar laten zien dat ontleding helemaal niet zo'n groot probleem hoeft te zijn, zolang zij zelf een beetje invloed mogen hebben op wat ze lezen. En lezen doen ze. Via TikTok worden filmpjes met boekentips miljoenen keren bekeken en ook dat zien we terug in de bibliotheek en de uitleenactiviteiten. Hierdoor is ook binnen de collectie meer aandacht gekomen voor de boeken die bij deze doelgroep populair zijn.

In figuur 3 kun je duidelijk zien wat de populairste onderdelen zijn. Naast de fictie voor jeugd en volwassenen worden de prentenboeken het meest uitgeleend. Dit juichen we natuurlijk alleen maar toe! Daarnaast is non-fictie populair bij zowel volwassenen als jeugd, wat aangeeft dat er behoefte is aan informatieve boeken.

Collectie onderdeel	Bezit op 31-12-2022	Aangeschaft in 2022
Jeugdboeken fictie	293.326	33.972
Jeugdboeken nonfictie	90.502	8.326
Volwassenenboeken fictie	154.687	14.955
Volwassenenboeken nonfictie	85.600	9.483
Muziek CD	64	
DVD	12.322	1.482
Luister	1.914	47
Games	3	
Overig audiovideo materiaal	94	28
Bladmuziek	9	
Daisy-roms	154	33
Overig	175	120
Overig BF Feestboeken	95	
Overig L Speel-leermateriaal	671	5
Overig L1 Logeerkoffertje	2	
Overig L5 Spelmateriaal	7	7
Overig L6 Puzzels	48	
Overig Z Diversen	11	
Overig Z3 Herinneringskoffer	1	
Overig ZA Apparaat	13	3
Overig ZF Fundels Prentenboek	22	13

Fig. 4: Aanschaf en bezit collectie 2022 ▲

	Score 2022	Score 2021	Score 2020
Alblasserdam	6,9	6,9	4,5
Albrandswaard	6,9	6,5	6,6
Barendrecht	8,1	8,0	7,7
Dordrecht	7,9	7,5	7,9
Gorinchem	8,1	7,6	7,9
Hardinxveld-Giessendam	8,0	8,0	7,9
Hendrik-Ido-Ambacht	8,4	7,7	8,0
Molenlanden	8,1	7,8	7,3
Papendrecht	8,2	7,7	7,3
Ridderkerk	7,4	6,1	5,6
Sliedrecht	8,2	7,5	8,4
Zwijndrecht	8,3	7,5	8,3
AanZet totaal	7,9	7,3	7,3

Fig. 5: Klanttevredenheid 2022 - 2020 ▲

Aanschaf en bezit

Op 31 december 2022 bestond de collectie van AanZet uit **659.354** items. Hier valt ook de collectie van de Bibliotheek op School onder. Gedurende het jaar zijn er **89.356** items aangeschaft voor de collectie. Dit zijn zowel nieuwe titels als vervangingen, sommige boeken worden nu eenmaal letterlijk kapot gelezen.

In de zomer van 2022 is er een uitgebreide manga-collectie aangeschaft. Een groot deel van deze collectie is permanent uitgeleend en hiermee heeft een nieuwe doelgroep hun plek in de bibliotheek gevonden. In december 2022 hadden alle rayons van de Bibliotheek AanZet een eigen manga-collectie. Het streven is om dit in 2023 nog verder uit te bereiden naar meer vestigingen.

In heel Nederland stijgt het aantal lezers dat de voorkeur geeft aan Engelstalig. Hier proberen we op in te spelen door actuelere collecties Engelstalige boeken in te kopen. Dat kan door levertijden bij onze leverancier soms een uitdaging zijn. Plaatselijke boekhandels kunnen hiervoor een oplossing bieden.

3.11 Klanttevredenheidsonderzoek

Elk jaar voeren we een onderzoek uit onder onze leden van 13 jaar en ouder. We vragen hen naar wat ze vinden van ons aanbod, de klantvriendelijkheid, het pand en wat de bibliotheek voor hen betekent. Klik hier voor de resultaten per gemeente. De belangrijkste bevindingen uit het onderzoek:

De leden van 12 gemeenten geven ons een 7,9! Dit is hoger dan afgelopen twee jaar.

IN ONS HELE WERKGEBIED

.....

De vier thema's geletterde samenleving, participatie in de informatiesamenleving, third place en een leven lang ontwikkelen waren in 2022 goed terug te zien in ons aanbod. Per gemeente, maar ook AanZet-breed. Verschillende activiteiten en initiatieven boden we in ons hele werkgebied aan. Zoals:

Warme ontmoetingsplekken
2022 was ook het jaar van de stijgende energieprijzen. Veel mensen kunnen hun rekening niet meer betalen, en houden hun verwarming uit. Dankzij een bijzonder initiatief hoeven zij deze winter niet in de kou te zitten. Alle vestigingen van de Bibliotheek AanZet zijn een 'warme ontmoetingsplek' waar bezoekers lekker kunnen zitten, werken

of elkaar ontmoeten. Zo is de Stadsbibliotheek in Dordrecht zeven dagen per week open van 09.00 tot 22.00 uur.

"Het is voor ons vanzelfsprekend om mee te doen aan deze actie. In de bibliotheek is iedereen altijd welkom. Het is een fijne plek om te zijn en het maakt niet uit of je lid bent van de bieb of niet."

*- Ankie Kessler,
directeur-bestuurder
de Bibliotheek AanZet*

De Kinderboekenweek

De Boekenweek, maar dan voor kinderen van 6 tot en met 12 jaar. De Kinderboekenweek is elk jaar weer een feestje. In 2022 was het thema 'Gi-Ga-Groen'. Alle jonge biebbezoekers in ons werkgebied gingen - tijdens de tofste activiteiten en in de gaafste boeken - op avontuur om al het moois van de natuur en het milieu te ontdekken. En we organiseerden het Bob Popcorn-feest in Bibliotheek Ridderkerk centrum, mét een livestream zodat iedereen

ervan kon genieten. We bereikten hiermee ruim 3.600 kinderen uit 110 klassen. Van binnen én buiten het werkgebied van AanZet.

Nederland Leest

November is Nederland Leestmaand. Dit is een evenement ter bevordering van het lezen van boeken. Alle bibliotheken doen mee, inclusief AanZet. Dit jaar was het thema: 'ouder worden, jong blijven'. Er was van alles te doen rondom vitaliteit, gezondheid en ontmoeting. En al onze bezoekers kregen Mevrouw mijn moeder van Yvonne Keuls cadeau.

Het Leesfeest

Leren lezen is een feestje! Dat is wat we alle kinderen mee willen geven. Dit doen we onder andere met het Leesfeest. Hier leren (groot)ouders wat ze kunnen doen om hun (klein) kind zo goed mogelijk te helpen bij het leren lezen. Voor de kinderen zijn er leuke en leerzame activiteiten, zoals programmeren met de Bee-Bot. Ook dit jaar organiseerden we dit Leesfeest in bijna al onze bibliotheken.

CIJFERS EN VERHALEN PER GEMEENTE

Meer weten? Klik op de gemeente voor meer informatie.

ALBRANDSWAARD

.....

In 2022 zorgden we ervoor dat iedereen kon blijven meedoen. Ook in Albrandswaard. De inwoners hebben toegang tot de collectie via de afhaalpunten Bibliotheek Poortugaal en Bibliotheek Portland. Daarnaast organiseren we verschillende activiteiten binnen en buiten de bieb. Samen met partners. En werken we intensief samen met het onderwijs. Zodat kinderen vroeg kunnen beginnen met een leven lang leren.

De Bibliotheek AanZet vervult in Albrandswaard een belangrijke rol in lokale thema's, zoals *bevorderen van geletterdheid, leesplezier en persoonlijke ontwikkeling*. Deze thema's zijn het uitgangspunt voor ons werk. We zijn dé partner op het gebied van taal, digitaal en informatie.

Vier strategische thema's

De missie, ambitie en opdracht van de bibliotheek zijn onderverdeeld in vier strategische thema's: geletterde samenleving, participatie in de informatiesamenleving, third place en een leven lang ontwikkelen.

1. Geletterde samenleving

Samen met onze lokale partners zorgen we er door bevordering van een positief leesklimaat en preventie van laaggeletterdheid voor dat alle inwoners van Albrandswaard hun leesvaardigheid kunnen ontwikkelen. Om op hún manier mee te doen in de maatschappij.

De Bibliotheek op school en BoekStart in de kinderopvang

Binnen de Bibliotheek op school (dBos) en BoekStart in de kinderopvang (BidK) werkt AanZet structureel samen met het voorschoolse, primair en voortgezet onderwijs. We maken ons sterk voor taalontwikkeling, leesplezier en mediawijsheid van

kinderen. We zijn er trots op dat in Albrandswaard alle basisscholen alweer vier jaar zijn aangesloten bij dBos. We verlengden het dBos-contract met nog eens vier jaar. Ook verkenden we de mogelijkheden om ook hier te starten met BidK.

Schoolbibliotheek

Met dBos werken we op elke school aan een eigen boekencollectie. In deze schoolbibliotheek kunnen leerlingen leuke en leerzame boeken lenen, passend bij hun leeftijd. Elke school heeft een eigen collectie. AanZet schaft jaarlijks nieuwe boeken aan en ook de scholen proberen hier vaak hun steentje aan bij te dragen.

Gecijferdheid telt mee

In Nederland zijn nog steeds te veel mensen laaggeletterd en laaggecijferd, ook in ons werkgebied. Daarom deden we in de BAR

(en in Dordrecht, Gorinchem en Molenlanden) mee aan het project *Gecijferdheid telt mee*. We zetten in op het creëren van bewustwording en het ontwikkelen van een activiteitsaanbod rondom laaggecijferdheid. In de zomer van 2022 rondden we dit project af, en momenteel zijn we bezig de resultaten te verzamelen. Wordt vervolgd...

Ook in 2022

- NLtraining (de aanbieder van formeel onderwijs in de BAR) startte met een Alfa-taalgroep. Speciaal voor mensen die niet kunnen meedoen aan de reguliere taaltrajecten, omdat ze (nog) onvoldoende kunnen lezen en/of schrijven. Een mooi initiatief dat we in 2023 doorzetten.

2. Participatie in de informatiesamenleving

Bevorderen van burgerschap en digitale inclusie. We zorgen dat ons producten en dienstenaanbod aansluiten bij de vragen van inwoners en partners. Zodat inwoners van Albrandswaard kunnen meedoen in de samenleving en daar ook voldoende digitale vaardigheden voor hebben.

Leskist Kansrijk

In elke klas groeien gemiddeld twee tot drie kinderen op in armoede. Wij als bieb kunnen een rol spelen in het bespreekbaar maken van dit onderwerp. Daarom voegden we een nieuwe leskist toe aan ons aanbod voor scholen: de Leskist Kansrijk: doorbreek de cirkel van armoede, in samenwerking met stichting Positive Mind. Met een lesbrieven, klassikale opdrachten en dertig populaire jeugdboeken. In november *overhandigde de wethouder de eerste Leskist aan Evelien van der Wel, leerkracht groep 8 van OBS De Overkant in Rhoon.*

"Onze belangrijkste missie is te doorbreken dat armoede van generatie op generatie wordt doorgegeven. We willen dat kinderen en hun ouders zo veel mogelijk ontwikkelkansen krijgen. Hierbij speelt onderwijs een belangrijke rol."

- Wethouder van Welzijn, Wonen, Zorg, Cultuur en Educatie

Ook in 2022

- We openen een IDO in Poortugaal. Elke week beantwoordt een opgeleide IDO medewerker vragen over onder

meer het DigiD en toeslagen; en

- Twee mooie edities van BAR-talk, de talkshow voor de regio. Met dit jaar onder andere: DJ Paul Elstak, Marjan Berk en Lennart van der Linden. Nieuwsgierig naar de uitzendingen? Terugkijken *kan hier*.

3. Een leven lang ontwikkelen

Bevorderen van basisvaardigheden en persoonlijke ontwikkeling. Dat is wat wij de inwoners van Albrandswaard bieden. Ook op het gebied van persoonlijke ontwikkeling: kritisch denken en kennis van kunst, cultuur, media en literatuur.

Informatiepunt Digitale Overheid Een belangrijk project dat we dit jaar *verder uitrolden* is het *Informatiepunt Digitale Overheid* (IDO). Hier kan iedereen terecht met vragen over online overheidszaken. In november openen we het IDO in Bibliotheek Poortugaal. Een goede zet, want we beantwoordden inmiddels al tientallen vragen over bijvoorbeeld DigiD, toeslagen en moeilijke brieven.

"We willen voorkomen dat mensen die online de weg niet weten, sociaal en maatschappelijk buitengesloten raken. Iedereen moet mee kunnen doen."

- Jasper, Projectleider IDO

Ook in 2022

- Het Digitaal Inlooppreekuur en het Taalpunt in Bibliotheek Poortugaal werden druk bezocht; en
- Veel mensen haalden het Nederland Leest boekgeschenk op bij onze afhaalpunten in Albrandswaard.

Cijfers

Leden en bereik

Met het totaal aantal leden van **1.390** bereikten we **5%** van het totaal aantal inwoners met ons lidmaatschap. In figuur 1 hiernaast vind je de verdeling van het aantal leden onder onze verschillende leeftijdsgroepen.

Activiteiten

In Albrandswaard boden we ruim **14 activiteiten** aan, met in totaal **222 deelnemers**.

Vanuit de WEB-gelden Arbeidsmarkt-regio BAR boden we ruim **53 activiteiten** aan, met in totaal **221 deelnemers**.

Uitleningen collectie

Het totaal aantal uitleningen van onze collectie in Albrandswaard is **24.579** (jeugd **1.278** en **3.245** volwassenen in de vestigingen), inclusief **17.863** verlengingen en uitleningen van de Bibliotheek op School (zie figuur 2). Het gemiddelde aantal leningen per lid komt hiermee op **17,6** materialen per jaar.

Leden hebben toegang tot verschillende onderdelen uit de collectie van AanZet: leesboeken, informatieve boeken, prentenboeken, stripboeken, tijdschriften, grootletterboeken en dvd's. Fictie voor volwassenen wordt in Albrandswaard veel gelezen, waarbij de voorkeur uitgaat naar thrillers en romantische verhalen.

Klanttevredenheidsonderzoek

Elk jaar voeren we een onderzoek uit onder onze leden van 13 jaar en ouder. We vragen hen naar wat ze vinden van ons aanbod, de klantvriendelijkheid, het pand en wat de bibliotheek voor hen betekent. Leden uit Albrandswaard gaven ons een **6,9!** Een greep uit de reacties:

"Ik reserveer vaak boeken en dit werkt perfect. Boeken snel beschikbaar."

"Fijne medewerkers en een goede bibliotheek om mijn boeken te brengen en af te halen."

Fig. 1: Aantal leden ▲

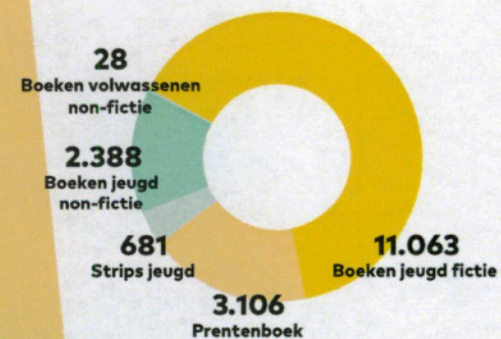

Fig. 2: Uitleningen de Bibliotheek op School ▲

BARENDRECHT

In 2022 bruisten onze bibliotheken weer van de activiteiten. Of het nu ging om Informatiepunten Digitale Overheid, taallessen aan vluchtelingen uit Oekraïne of warme ontmoetingen: we waren er. Voor iedereen. Zodat bezoekers konden lezen, leren, ontmoeten en activiteiten bijwonen. Ook in Barendrecht. Door de collectie, onze activiteiten en online aanbod.

De Bibliotheek AanZet vervult in Barendrecht een belangrijke rol in lokale thema's, zoals *leesbevordering, participatie, sociale cohesie, cultuureducatie en stimuleren van zelfredzaamheid*. Deze thema's zijn het uitgangspunt voor ons werk. We zijn dé partner op het gebied van taal, digitaal en informatie.

Vier strategische thema's

De missie, ambitie en opdracht van de bibliotheek zijn onderverdeeld in vier strategische thema's: geletterde samenleving, participatie in de informatiesamenleving, third place en een leven lang ontwikkelen.

1. Geletterde samenleving

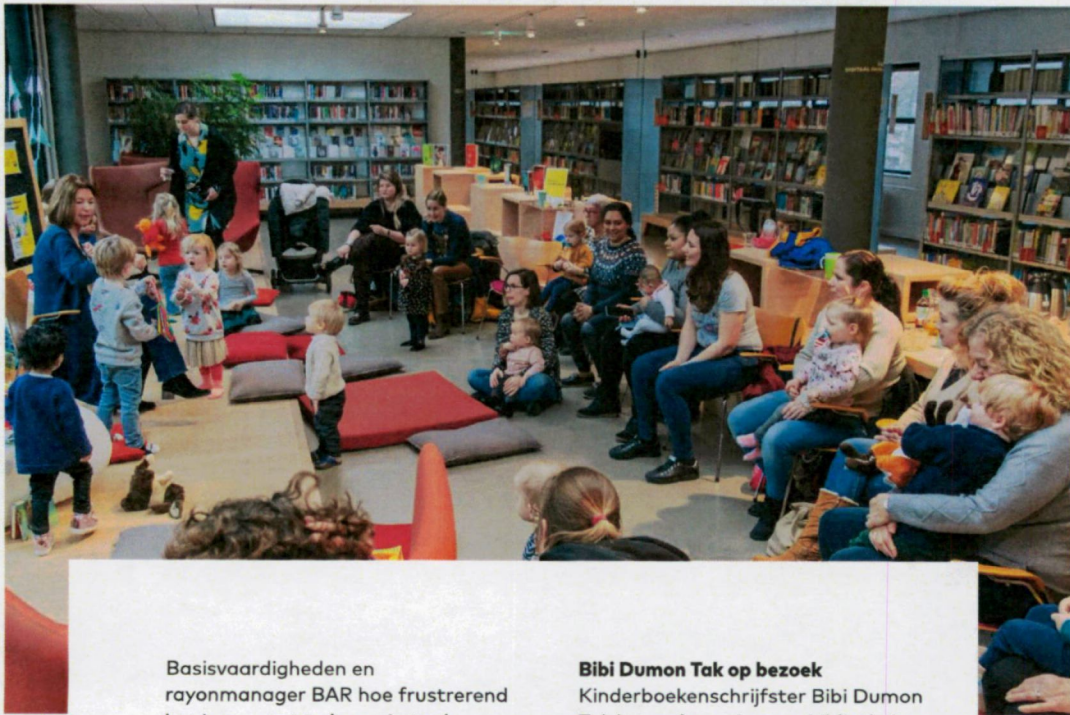
Samen met onze lokale partners zorgen we er door bevordering van een positief leesklimaat en preventie van laaggeletterdheid voor dat alle inwoners van Barendrecht hun leesvaardigheid kunnen ontwikkelen. Om op hún manier mee te doen in de maatschappij.

Escape Koffer

Hoe voel je je als je moeite hebt met lezen en schrijven?

De *Escape Koffer* laat mensen dit ervaren. Tijdens de *Week van Lezen en Schrijven* ondervonden de wethouder, beleidsambtenaar

Basisvaardigheden en rayonmanager BAR hoe frustrerend het is om vast te lopen in taal.

"De Escape Koffer legt spelenderwijs bloot hoe lastig het is om teksten en gesprekken te volgen wanneer je moeite hebt met taal. Deze koffer geeft echt inzicht in deze problematiek, op een verrassende manier."
- Deborah Vink, rayonmanager BAR

In oktober was het de beurt aan het hele college van B en W om de escape koffer te spelen. [Hier](#) lees je hoe dat ging.

Bibi Dumon Tak op bezoek

Kinderboekenschrijfster Bibi Dumon Tak kwam langs in onze bibliotheken. Met een heuse dierenambulance, waarin kinderen een kijkje mochten nemen. Bibi las voor uit haar werk, en beantwoordde vragen van alle nieuwsgierige luisteraars. Hoe vang je een slang? Waar is die hakbijl voor bedoeld? Het was een dierlijk leuk feestje!

Ook in 2022

- Het Taalcafé voor beginners beleefde een succesvolle start in Bibliotheek Het Kruispunt en Carnisselande na de Corona periode. Ook Klik & Tik werd weer volledig opgestart;
- De BAR gemeente deed mee aan het project [Gecijferdheid telt mee](#). We zetten in op het creëren van bewustwording en het ontwikkelen van een activiteiten aanbod rondom laaggecijferdheid. In de zomer van 2022 rondten we dit project af, en we zijn nu bezig met het verzamelen van de resultaten. Wordt vervolgd...;

- Onze leesconsulent bezocht verschillende Barendrechtse scholen met een grote hoeveelheid spiksplinternieuwe jeugdboeken. Dit in het kader van de landelijke campagne 'de Jonge Jury'. Alle leerlingen stemden op hun favoriete boek en Gegijzeld van Chinouk Thijssen kwam dit jaar [als winnaar uit de bus](#); en
- Nog een feestje: [het Leesfeest](#) in Bibliotheek Carnisselande.

2. Participatie in de informatiesamenleving

Bevorderen van burgerschap en digitale inclusie. We zorgen dat ons producten en dienstenaanbod aansluiten bij de vragen van inwoners en partners. Zodat inwoners van Barendrecht kunnen meedoen in de samenleving en daar ook voldoende digitale vaardigheden voor hebben.

(Digitale) media voor de kleintjes

Kinderen bewust en selectief om laten gaan met (digitale) media. Dat is het doel van ons preventieve jeugdbeleid, een project van een AanZet-medewerker en het CJG.

Een greep uit de activiteiten:

- We realiseerden een mediagroeiboekje dat - via de consultatiebureaus - is uitgedeeld aan alle Barendrechtse ouders van kinderen van 0 tot 14 maanden;
- Onze leesconsulent bezocht de CJG-locaties Kruidentuin en Iepenweide om voorlichting te geven aan en activiteiten te doen met ouders en kinderen;
- We organiseerden drie 'Mediaproeverijen' voor ouders en kinderen; en
- Op kinder- en recreatieboerderij De Kleine Duiker kan iedereen

[sinds juli een mediaroute lopen](#) langs tien verschillende plekken op de boerderij. Vol quizjes, filmpjes, app- en boekentips. Achter een extra QR-code staan tips over mediaopvoeding.

Ook in 2022

- Twee mooie edities van BAR-talk, dé talkshow voor de regio. Met dit jaar onder andere: DJ Paul Elstak, Marjan Berk en Lennart van der Linden. Nieuwsgierig naar de uitzendingen? Terugkijken kan [hier](#).

3. Third place

De bibliotheek is voor veel inwoners van Barendrecht een ontmoetingsplek. Een fijne plek om te verblijven, te werken, te studeren en te ontspannen. Samen met anderen. Met recht een Third place: naast thuis, werk en/of school.

Opening 't Plein

Zaterdag 10 september was een geweldige dag met de seizoensopening van 't Plein! Bezoekers maakten hier feestelijk kennis met het heringerichte Middeldijkerplein en met wat er allemaal te beleven was.

Een greep uit de activiteiten: Haal je brandweerdiploma | Maak een insectenhotel met Repair Café Barendrecht | Schminken door KunstExpress | Losgaan op het springkussen | Genieten in de Muziekspeeltuin | Voorleesuurtes | Rondleiding | Workshop door KunstCreatief

Aangehaakt

Bibliotheek 't Plein Carnisselande startte met Aangehaakt. Een activiteit waar ontmoeting en creativiteit centraal staan. Hier mag iedereen komen breien en haken, patronen uitwisselen, nieuwe ideeën opdoen en een praatje maken. Ook deelnemers die het Nederlands nog aan het leren zijn, zijn van harte welkom, om zo op een informele manier met de taal bezig te zijn. Aangehaakt beleefde een geslaagde eerste editie, en werd ook de rest van 2022 drukbezocht. Daar doen we het voor!

4. Een leven lang ontwikkelen

Bevorderen van basisvaardigheden en persoonlijke ontwikkeling. Dat is wat wij de inwoners van Barendrecht bieden. Ook op het gebied van persoonlijke ontwikkeling: kritisch denken en kennis van kunst, cultuur, media en literatuur.

Voorleeslunches

Speciaal voor senioren organiseerden we het hele jaar door Voorleeslunches op 't Plein. Naast prachtige verhalen serveerden we ook heerlijke broodjes met een vers sapje. De ouderen - die in groten getale aanwezig waren - genoten zichtbaar. Het hoogtepunt? De editie met Yvonne Keuls tijdens Nederland Leest.

Fruit of the Hood

'Fruit of the Hood' verwijst naar het fruitteelterfgoed van Barendrecht, maar ook naar de jongeren als 'vruchten' van de buurt. Bij dit project onderzoeken jongeren hun leefomgeving tijdens culturele workshops en activiteiten, door en met rolmodellen uit de urban cultuur. Het doel? Verbinding creëren met elkaar en met hun woonplaats. Meer weten? Lees erover in [De Schakel](#).

Een jongerenwerker sprak met Exxact Barendrecht over wat Fruit of the Hood doet voor jongeren. Luister hier [dit mooie gesprek terug](#).

Fruit of the Hood is een samenwerking tussen Stichting Kruispunt Live en het Jeugd- en Jongerenwerk van KijkopWelzijn, en is (mede) mogelijk gemaakt door Fonds Cultuurparticipatie.

De jongeren gingen aan de slag met:

- Twee edities van het ANDERSOM-magazine: voor en door jongeren;
- Workshops vormgeving, druktechnieken en marketing om een eigen hoodie in de markt te

- zetten: de Fruit of the Hoodie; en
- De Summer School: met urban activiteiten, zoals hiphop, dans en freerunning.

En voor het nieuwe jaar staat er nog veel meer moois op de planning!

Ook in 2022

- De Baby Drive-in was erg in trek. Ouders en hun kleintjes ontdekten bijvoorbeeld alles over [babygebaren](#), en bezochten [De Kleine Duiker](#); en
- In de BAR-gemeenten deden we mee aan het project [Gecijferdheid telt mee](#). We zetten we in op het creëren van bewustwording en het ontwikkelen van een activiteitenaanbod rondom laaggecijferdheid. In de zomer van 2022 rondden we dit project af, en we zijn nu bezig met het verzamelen van de resultaten. Wordt vervolgd...

Cijfers

Leden en bereik

Met het totaal aantal leden van **14.180** bereikten we **29%** van het totaal aantal inwoners met ons lidmaatschap. In figuur 1 hiernaast vind je de verdeling van het aantal leden onder onze verschillende leeftijdsgroepen.

Activiteiten

In Barendrecht boden we ruim **987 activiteiten** aan, met in totaal **8.295 deelnemers**.

Vanuit de WEB-gelden Arbeidsmarktregio BAR boden we ruim **458 activiteiten** aan, met in totaal **1.967 deelnemers**.

Uitleningen collectie

Het totaal aantal uitleningen van onze collectie in Barendrecht is **195.615** (jeugd **82.781** en **53.942** volwassenen), inclusief verlengingen. Het gemiddelde aantal leningen per lid komt hiermee op **14** materialen per jaar.

De collectie bestaat uit verschillende onderdelen: leesboeken, informatieve boeken, prentenboeken, stripboeken, tijdschriften, grootletterboeken en dvd's. In figuur 2 kun je duidelijk zien wat de populairste onderdelen zijn. In de categorie jeugd fictie werden veruit de meeste boeken geleend en dat is goed nieuws, want dat betekent dat er door de leden binnen deze leeftijdsgroep goed gelezen wordt.

Klanttevredenheidsonderzoek

Elk jaar voeren we een onderzoek uit onder onze leden van 13 jaar en ouder. We vragen hen naar wat ze vinden van ons aanbod, de klantvriendelijkheid, het pand en wat de bibliotheek voor hen betekent. Leden uit Barendrecht gaven ons een **8,1!** Een greep uit de reacties:

"Wij komen graag naar de babydrive. Altijd erg leuk."

"Ik heb echt heel erg veel plezier van de bieb."

"Ik vind het heerlijk om op de laptop te lezen – de bibliotheek in huis – en omdat de boeken zo keurig gerangschikt zijn kun je heel snel je boeken vinden."

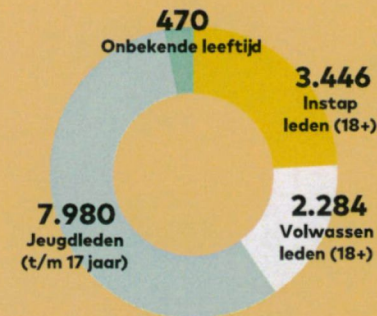

Fig. 1: Aantal leden ▲

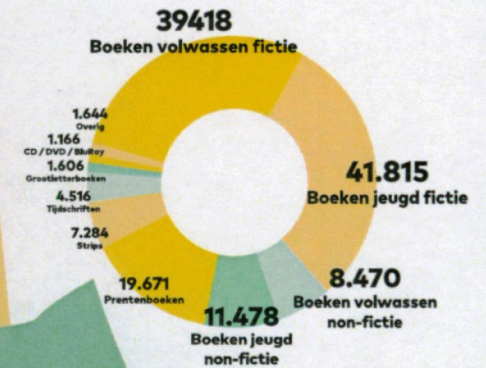

Fig. 2: Uitleningen collectie totaal ▲

Barendrecht

RIDDERKERK

.....

In 2022 bruisten onze bibliotheken weer van de activiteiten. Of het nu ging om Informatiepunten Digitale Overheid, taallessen aan vluchtelingen uit Oekraïne of warme ontmoetingen: we waren er. Voor iedereen. Zodat bezoekers konden lezen, leren, ontmoeten en activiteiten bijwonen. Ook in Ridderkerk. Door de collectie, onze activiteiten en online aanbod.

De Bibliotheek AanZet vervult in Ridderkerk een belangrijke rol in lokale thema's, zoals *bevorderen van zelfredzaamheid, preventie van taal- en leesachterstanden bij de jeugd en faciliteren van een plek waar inwoners hun hulpvraag kunnen stellen*. Deze thema's zijn het uitgangspunt voor ons werk. We zijn dé partner op het gebied van taal, digitaal en informatie.

Vier strategische thema's

De missie, ambitie en opdracht van de bibliotheek zijn onderverdeeld in vier strategische thema's: geletterde samenleving, participatie in de informatiesamenleving, third place en een leven lang ontwikkelen.

1. Geletterde samenleving

Samen met onze lokale partners zorgen we er door bevordering van een positief leesklimaat en preventie van laaggeletterdheid voor dat alle inwoners van Ridderkerk hun leesvaardigheid kunnen ontwikkelen. Om op hún manier mee te doen in de maatschappij.

Taalfestival met Prinses Laurentien

Op 8 september - de Internationale Dag van de Alfabetisering - was het Taalfestival in Bibliotheek Ridderkerk centrum. Een festival met een 'koninklijk' tintje, want Prinses

Laurentien verrichte de officiële opening en deed mee aan een aantal activiteiten. Het programma was groots en feestelijk. Met onder andere een kindervoorstelling, de Maakplaats, een speciale editie van het Taalcafé, masterclasses van

"Het delen van verhalen is ontzettend belangrijk bij het opbouwen van woordenschat. Ik geloof erin dat taal weer tot leven komt door een evenement als het Taalfestival. We moeten zorgen dat met name ouders weten: oh, dat is hoe taalverwerking gaat. En deze dag draagt daaraan bij. - Prinses Laurentien, oprichter van Stichting Lezen en Schrijven

Karin Giphart en Marjan Berk en tot slot de theatershow Koken met Taal van Wim Daniëls.

In de media:

[artikel in de Combinatie Ridderkerk](#)
[artikel in Ridderkerks Dagblad](#)
[artikel in Nouveau](#)
[artikel in het Bibliotheekblad](#)
[item van RTV Ridderkerk](#)
[item van Ridderkerk FM](#)

ToTaal beginnersgroep

Nieuw dit jaar was de ToTaal beginnersgroep. Deze activiteit - speciaal voor beginnende taalleerders - boden we aan in samenwerking met Het Gilde. Zij zorgden voor de vrijwilligers, coaching en coördinatie. De bieb leverde de prachtige en leerzame materialen. Een mooi voorbeeld van een ultieme samenwerking!

Gi-Ga-Groen Bob Popcorn feest

Op 6 oktober waren illustrator [Martijn van der Linden](#) en schrijfster [Maranke Rinck](#) te gast. Zij zijn de makers van de populaire kinderboekenreeks Bob Popcorn. Martijn en Maranke presenteerden een quiz en lazen voor uit de boeken. Ook leerden de kinderen hoe ze zélf

Bob Popcorn kunnen tekenen. Wie er niet bij kon zijn, genoot mee via de livestream. Het was een lekker zout feestje!

Ook in 2022

- In de BAR-gemeenten deden we mee aan het project [Gecijferdheid telt mee](#). We zetten in op het creëren van bewustwording en het ontwikkelen van een activiteitenaanbod rondom laaggecijferdheid. In de zomer van 2022 ronden we dit project af, en we zijn nu bezig met het verzamelen van de resultaten. Wordt vervolgd...;
- Op basisschool De Reijer startten we met de Bibliotheek op school (dBos). We werken nu samen aan beter leesonderwijs en aan het verankeren van lezen in het curriculum; en
- Onze leesconsulent bezocht verschillende Ridderkerkse scholen met een grote hoeveelheid spiksplinternieuwe jeugdboeken. Dit in het kader van de landelijke campagne 'de Jonge Jury'. Alle leerlingen stemden op hun favoriete boek en Gegijzeld van Chinouk Thijssen kwam dit jaar [als winnaar uit de bus](#).

2. Participatie in de informatiesamenleving

Bevorderen van burgerschap en digitale inclusie. We zorgen dat ons producten en dienstenaanbod aansluiten bij de vragen van inwoners en partners. Zodat inwoners van Ridderkerk kunnen meedoen in de samenleving en daar ook voldoende digitale vaardigheden voor hebben.

Informatiepunt Digitale Overheid
 Een belangrijk project dat we

dit jaar [verder uitrolden](#) is het [Informatiepunt Digitale Overheid](#) (IDO). Hier kan iedereen terecht met vragen over online overheidszaken. Er is nu een IDO in Bibliotheek Ridderkerk centrum, Bolnes en Slikkerveer. Een goede zet, want we hebben inmiddels al tientallen vragen beantwoord over bijvoorbeeld DigiD, toeslagen en moeilijke brieven.

"We willen voorkomen dat mensen die online de weg niet weten, sociaal en maatschappelijk buitengesloten raken. Iedereen moet mee kunnen doen." - Jasper, Projectleider IDO

Ook in 2022

- Twee geslaagde edities van BAR-talk, dé talkshow voor de regio. Met dit jaar onder andere: DJ Paul Elstak, Marjan Berk en Lennart van der Linden. Nieuwsgierig naar de uitzendingen? Terugkijken kan [hier](#).

3. Third place

De bibliotheek is voor veel inwoners van Ridderkerk een ontmoetingsplek. Een fijne plek om te verblijven, te werken, te studeren en te ontspannen. Samen met anderen. Met recht een Third place: naast thuis, werk en/of school.

Exposities

Het gemeentehuis en de Bibliotheek AanZet boden (beginnende) lokale kunstenaars de kans hun werk te laten zien. Onder andere tijdens

de Kunstroute Ridderkerk. Aan de wanden waren verschillende schilderijen te zien van Saskia Rietveld, Anneke Slagboom, Michel Kooijmans en anderen.

4. Een leven lang ontwikkelen

Bevorderen van basisvaardigheden en persoonlijke ontwikkeling. Dat is wat wij de inwoners van Ridderkerk bieden. Ook op het gebied van persoonlijke ontwikkeling: kritisch denken en kennis van kunst, cultuur, media en literatuur.

No Pressure Bookclub

'No pressure', oftewel: voel je niet verplicht. Dat was de gedachte achter de No Pressure Bookclub.

die we tijdens Nederland Leest organiseerden in Bibliotheek Ridderkerk centrum. Op deze waardevolle avond praatten bezoekers over verschillende onderwerpen, mét of zonder boek. Gelukexpert Merijn Ruis gaf nog een lezing over 'het ultieme geluk', en er werd volop gespeeld met andere leesclubs.

De Maakplaats

Waar we in 2021 mee startten, gingen we in 2022 mee door. Zo ook met de Maakplaats in Bibliotheek Ridderkerk centrum. De ambitie? Kinderen op een leuke en laagdrempelige manier kennis laten maken met techniek en wetenschap. We bieden nu

bijvoorbeeld ook wekelijkse inloopuren op maandag en donderdag. Tijdens deze uren staat de deur open voor jonge Ridderkerkse makers. En nog iets om trots op te zijn: de Maakplaats in Ridderkerk vormt hét voorbeeld voor het vernieuwde DordtLAB in de Stadsbibliotheek in Dordrecht.

Cultuursafari

In september was het weer tijd voor de Cultuursafari. Tijdens deze toffe tocht maakten onderbouwleerlingen van het voortgezet onderwijs kennis met vier culturele instellingen in Ridderkerk. In de bieb waren de leerlingen 'helemaal van de kaart' en speelden ze een

speciaal voor de Cultuursafari gemaakt kaartspel, waarbij ze een eigen verhaal verzinnen met lokale helden als personages. In totaal kwamen 549 leerlingen van het Farel College en het Maximacollege op bezoek.

Ook in 2022

- In Bibliotheek Ridderkerk centrum, Bolnes en Slikkerveer kon iedereen weer terecht bij Klik & Tik. Hier werd veelvuldig gebruik van gemaakt; en
- Veel mensen haalden het Nederland Leest boekgeschenk op in de Ridderkerkse vestigingen.

Cijfers

Leden en bereik

Met het totaal aantal leden van **11.851** bereikten we **25%** van het totaal aantal inwoners met ons lidmaatschap. In figuur 1 hiernaast vind je de verdeling van het aantal leden onder onze verschillende leeftijdsgroepen.

Activiteiten

In Ridderkerk boden we ruim **264 activiteiten** aan, met in totaal **2.265 deelnemers**.

Vanuit de WEB-gelden Arbeidsmarktregio BAR boden we ruim **222 activiteiten** aan, met in totaal **918 deelnemers**.

Uitleningen collectie

Het totaal aantal uitleningen van onze collectie in Ridderkerk is **194.374** (jeugd **63.901** en **84.368** volwassenen), inclusief verlengingen en inclusief uitleningen van de Bibliotheek op School (**104** in totaal). Het gemiddelde aantal leningen per lid komt hiermee op **16,4** materialen per jaar.

De collectie bestaat uit verschillende onderdelen: leesboeken, informatieve boeken, prentenboeken, stripboeken, tijdschriften, grootletterboeken, dvd's en blu-ray's. Volwassen fictie wordt het meest geleend en binnen die categorie staan de thrillers bovenaan. Toch doet de fictie voor de jeugd het ook niet slecht tot de leeftijd van 12 jaar. Er valt dus nog een zekere winst te behalen op jongeren, maar met de komst van BookTok zien we de toekomst zonnig in.

Klanttevredenheidsonderzoek

Elk jaar voeren we een onderzoek uit onder onze leden van 13 jaar en ouder. We vragen hen naar wat ze vinden van ons aanbod, de klantvriendelijkheid, het pand en wat de bibliotheek voor hen betekent. Leden uit Ridderkerk gaven ons een **7,4!** Een greep uit de reacties:

"Ben blij met de bibliotheek en kom er graag."

"Ben blij met jullie."

"De bibliotheek in Bolnes is een heel fijne ontmoetingsplaats."

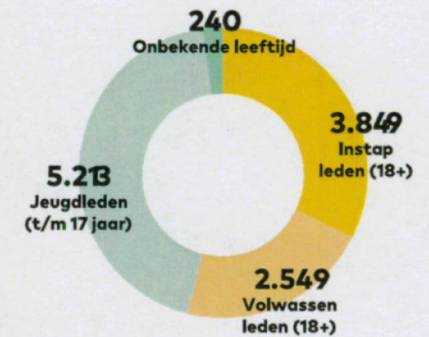
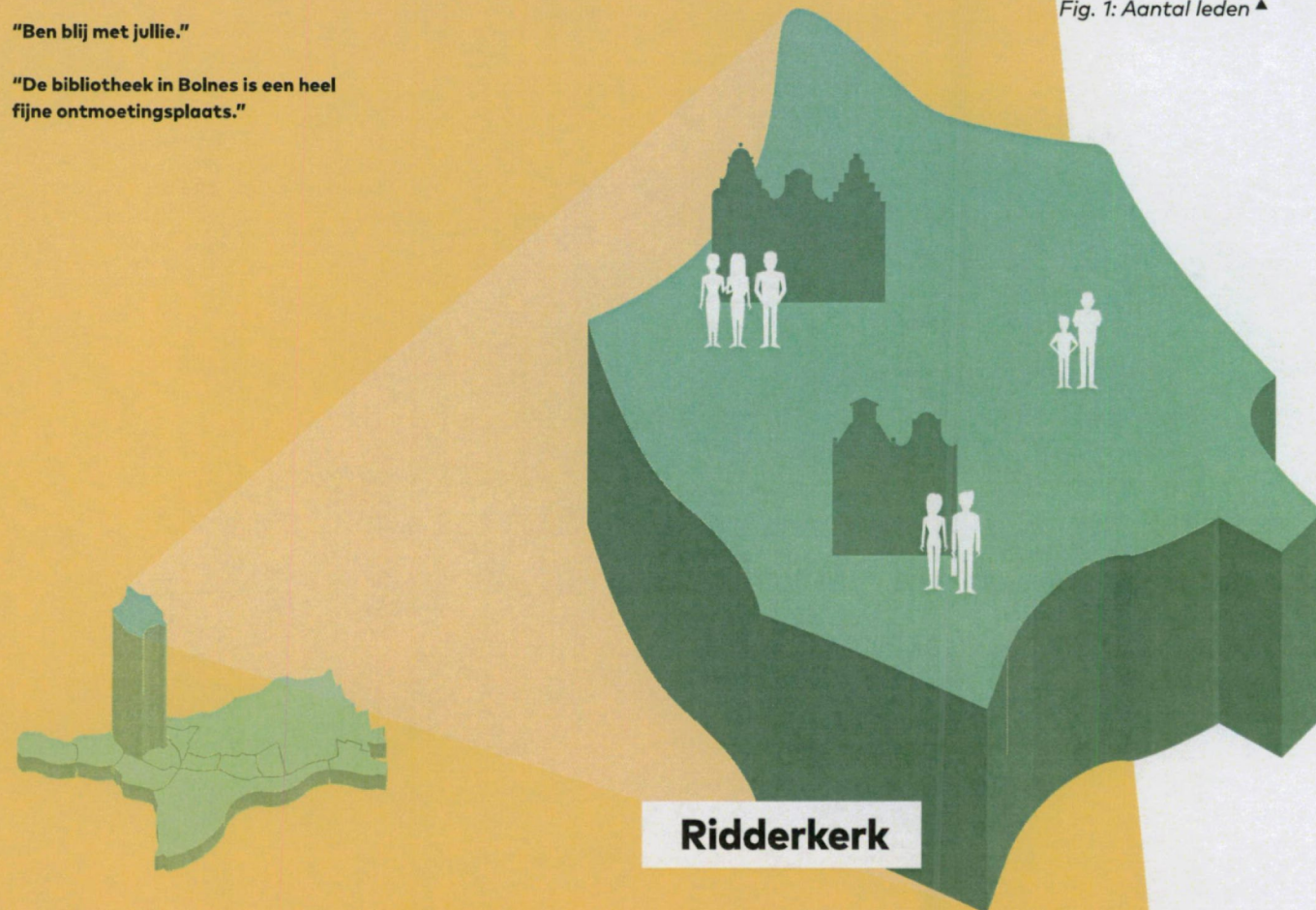

Fig. 1: Aantal leden ▲

DORDRECHT

In 2022 bruisten onze bibliotheken weer van de activiteiten. Of het nu ging om Informatiepunten Digitale Overheid, taallessen aan vluchtelingen uit Oekraïne of warme ontmoetingen: we waren er. Voor iedereen. Zodat bezoekers konden lezen, leren, ontmoeten en activiteiten bijwonen. Ook in Dordrecht. Door de collectie, onze activiteiten en online aanbod.

De Bibliotheek AanZet vervult in Dordrecht een belangrijke rol in lokale thema's, zoals *preventie van taal- en leesachterstanden, de bestrijding van eenzaamheid, het bevorderen van participatie, het stimuleren van een inclusieve samenleving en het ondersteunen van nieuwkomers.*

Deze thema's zijn het uitgangspunt voor ons werk. We zijn dé partner op het gebied van taal, digitaal en informatie.

Vier strategische thema's

De missie, ambitie en opdracht van de bibliotheek zijn onderverdeeld in vier strategische thema's: geletterde samenleving, participatie in de informatiesamenleving, third place en een leven lang ontwikkelen.

1. Geletterde samenleving

Samen met onze lokale partners zorgen we er door bevordering van een positief leesklimaat en preventie van laaggeletterdheid voor dat alle inwoners van Dordrecht hun leesvaardigheid kunnen ontwikkelen. Om op hún manier mee te doen in de maatschappij.

Gi-Ga-Groene Kinderboekenweek Tanja de Jonge - wethouder van duurzaamheid, klimaat en milieu - opende deze week vol groene activiteiten. Zoals de Gi-Ga-Groene schrijfworkshop van auteur Marjo de Vroed in de Stadsbibliotheek, de Ontdekhoeck in Crabbehof en een bezoek van klimaatdeskundige Anneke van Veen in Stadspolders. We ontvingen deze week honderden kinderen in de bieb. Iets om trots op te zijn.

Taallessen voor Oekraïners

Dit jaar vluchtten er duizenden Oekraïners naar Nederland. Ook in Dordrecht werden honderden mensen opgevangen. Aan ons de taak er samen met partners voor te

zorgen dat ze zich welkom voelen. Ruim tweehonderd van hen meldden zich aan voor de Taalklas Oekraïne, een speciale editie van het Taalcafé.

"We zijn van de informatievoorziening, een stukje educatie en cultuur en we hebben een maatschappelijke rol. Maar bovenal willen we dat ook Oekraïners zich welkom voelen in de bieb." - Jasper 't Jong, rayonmanager Dordrecht

"Ik hoop Oekraïners een plek te bieden waar zij zich prettig voelen, waar het gezellig is en waar ze Nederlands kunnen leren. Dan kunnen ze gemakkelijker uit de voeten." - Kees, vrijwillige docent Taalklas Oekraïne

Ruim 100 Oekraïense boeken voor Stadsbibliotheek Dordrecht

Gelijke Kansen Alliantie

De Gelijke Kansen Alliantie is dit jaar succesvol afgerond in Dordrecht: op verschillende PO-scholen en een VO-school gaven we een flinke impuls aan een nieuwe boekencollectie en vooral aan het leesonderwijs zelf. Zodat leerlingen vaker en met meer aandacht lezen. Een waardevol project waar zwakke lezers het meest van profiteren!

Gecijferdheid telt mee

De gemeente Dordrecht deed mee aan het project Gecijferdheid telt mee. We zetten in op het creëren van bewustwording en het ontwikkelen van een activiteitenaanbod rondom laaggecijferdheid. In de zomer van 2022 ronden we dit project af, en we zijn nu bezig met het verzamelen van de resultaten. Wordt vervolgd ...

Ook in 2022

- Nieuw in ons aanbod: een toffe Voorleesspeurtocht en de Taalmiddag voor kinderen in Bibliotheek Sterrenburg, plus het Taalcafé in Bibliotheek Crabbehof. Voor deze laatste is nu al een wachtlijst door de enorme belangstelling;
- We schonken een minibieb aan de noodopvang voor asielzoekers, om hen te helpen de Nederlandse taal zo snel mogelijk onder de knie te krijgen;
- In Bibliotheek Crabbehof en de Stadsbibliotheek startten twee NT1-groepen met taallessen. In Crabbehof zetten we dit - wegens groot succes - door in 2023;

- Het Taalhuis binnen de gemeente Dordrecht is gecertificeerd. In het komende jaar zetten we de aanbevelingen samen met onze partners om naar concrete acties; en
- De middelbare school voor praktijkonderwijs Hans Petri sloot zich aan bij dBos. Hier zijn we zeer blij mee. We werken nu samen aan een nieuwe schoolbibliotheek, beter leesonderwijs en verankeren van lezen in het curriculum.

2. Participatie in de informatiesamenleving

Bevorderen van burgerschap en digitale inclusie. We zorgen dat ons producten- en dienstenaanbod aansluiten bij de vragen van inwoners en partners. Zodat inwoners van Dordrecht kunnen meedoen in de samenleving en daar ook voldoende digitale vaardigheden voor hebben.

Vrijheidscollege Lale Gül

Vrijheid is kwetsbaarder dan ooit. Dat was de boodschap van auteur Lale Gül tijdens haar Vrijheidscollege in het Energiehuis Dordrecht. De Bibliotheek AanZet organiseerde deze succesvolle editie - met ruim 175 bezoekers - samen met Kunstmin. Wat betekent vrijheid eigenlijk? En welke keuzes moet je maken voor je eigen vrijheid? Deze en nog veel meer vragen beantwoordde Lale tijdens haar indrukwekkende vertelling.

Lezing Joris Luyendijk

Ook ontvingen we auteur Joris Luyendijk in Stadsbibliotheek Dordrecht. Hij vertelde over en las voor uit zijn beroemde boek De zeven vinkjes. Minder dan 3% van de bevolking 'checkt al

deze boxes', maar toch bepaalt deze groep het meest. Ruim 40 bezoekers genoten van deze avond vol herkenbare en grappige anekdotes over de scheve verhouding in onze maatschappij.

Lezing Mark Deckers

Mark Deckers schreef het boek Geruisloos verdwenen uit de bibliotheekgeschiedenis. Over elf Joodse bibliotheekmedewerkers die eind 1940 ontslagen werden door de Duitse bezetter. Een van hen was zaalwacht Salomon van der Meusen van de Dordtse bieb. In zijn ontroerende lezing tijdens Koffie met... vertelde Mark over het lot van Salomon en de andere vroegere bibliothecarissen.

Vrije Statenverkiezing

Op 9 en 10 juli vierde Dordrecht met het Hoffestival 450 jaar Eerste Vrije Statenvergadering. Ook in de Stadsbibliotheek was van alles te doen. Van een Beestachtige leeshoek tot de presentatie van het prentenboek De beestachtige bieb blokkade. En van het event Vrijheid R-NEWT tot de Human Library: Blaatpraat.

WEB-gelden

Via de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB) ontvangen gemeenten budget voor volwasseneneducatie en de aanpak van laaggeletterdheid. De gemeente Dordrecht is door de rijksoverheid aangewezen als contactgemeente en coördineert de uitvoering van de WEB-contactgemeente voor de zeven Drechtstedengemeenten. In die hoedanigheid vervult zij de regie- en coördinatierol ten behoeve van het aanbod rond educatie. In juli 2022 is de Bibliotheek AanZet op

verzoek van de gemeente gestart met een pilotproject Monitoring Volwassen Educatie (MVE) en het afnemen van de vragenlijst sociale inclusie (impactmeting). AanZet voert daarbij de deelnemers aan ons eigen aanbod basisvaardigheden in maar ook de deelnemers aan het aanbod van taalhuispartners met non-formeel aanbod begeleid door vrijwilligers. Door het inzetten van de MVE wordt de kwaliteit en tijdigheid van het door Opdrachtnemer geleverde educatie aanbod en de tevredenheid van deelnemers inzichtelijk gemaakt.

Ook in 2022

- Nieuw in ons aanbod: het Digitaal Inloopspreekuur in Bibliotheek Sterrenburg;
- Het First Time Voters-event: voor alle 18-jarigen die voor het eerst mochten stemmen;
- Nieuwsgierig makende Meetups over diversiteit (met Willie Wartaal!), verbinding en tolerantie; en
- Interessante afleveringen van de talkshow In Gesprek met de Stad, over de oorlog in Oekraïne, ons steeds duurder wordende leven, en vrouwenrechten in Iran.

Jongeren bewustmaken van belangrijke onderwerpen zoals stemrecht. Dat is wat we willen bereiken met onze Meetups voor jongeren. De Meetups maken we samen met Bibelot, Kunstmin en de Popcentrale. In Gesprek met de Stad is een samenwerking met ViaCultura.

3. Third place

De bibliotheek is voor veel inwoners van Dordrecht een ontmoetingsplek. Een fijne plek om te verblijven, te werken, te studeren en te ontspannen. Samen met anderen. Met recht een Third place: naast thuis, werk en/of school.

Een warme ontmoetingsplek

Stadsbibliotheek Dordrecht is een van de acht 'Warme Ontmoetingsplekken' in de stad. Hier kunnen bezoekers van 09.30 tot 22.00 uur warm zitten, werken en elkaar ontmoeten. Het is een plek waar je mag zijn. De warme ontmoetingsplek blijft in ieder geval tot en met 2024 geopend. Daarom gaan we dit jaar kijken hoe we in de avonden ook programmering kunnen aanbieden.

Verhuizing Bibliotheek Sterrenburg In december van 2021 verhuisde Bibliotheek Sterrenburg al naar de nieuwe locatie in het Tuinhuis. De feestelijke opening werd nog even uitgesteld naar 2022. In april was het zover. Wethouder Peter Heijkoop verzorgde het officiële moment, en daarna was iedereen welkom bij toffe activiteiten.

Manga

Sinds september heeft Manga de Stadsbibliotheek veroverd. Deze Japanse strips zijn razend populair onder jongeren en vormen een waardevol middel om deze doelgroep aan te spreken, onderstreept ook Bas Hüsstege, manager Markt & Innovatie. Dit is een groep die we nog te weinig in de bibliotheken terugzien. In samenwerking met de jongerenraad werkten we aan een meer behoeftegerichte collectie

en programmering. We zochten de samenwerking met Japan-speciaalzaak Special Edition, breidden onze mangacollectie aanzienlijk uit en bieden nu ook activiteiten aan rondom deze stripvorm. Community librarian Tobias vertelt je er graag meer over.

"Wie weet ontdekken jongeren via onze mangacollectie wel andere genres in de bieb" - Lonneke, Programmamanager Collectie de Bibliotheek AanZet

Ook in 2022

- Naast Manga bereikten we jongeren ook met BookTok: de beroemde hashtag voor jonge boekenliefhebbers op TikTok;
- De Dordtse Cultuurnacht zorgde voor een recordaantal bezoekers aan een activiteit: ruim 550! Ze genoten onder andere van een silent disco, sterrenkijken, vorige verhalen en in het donker dineren; en
- De Kinderraad dacht mee over de inrichting van de nieuw te bouwen bibliotheek: het Huis van Stad en Regio.

4. Een leven lang ontwikkelen

Bevorderen van basisvaardigheden en persoonlijke ontwikkeling. Dat is wat wij de inwoners van Dordrecht bieden. Ook op het gebied van persoonlijke ontwikkeling: kritisch denken en kennis van kunst, cultuur, media en literatuur.

Talent Valley

Talent Valley beleefde in 2021 een superstart en in 2022 rolden we dit unieke project verder uit. We ontwikkelden nieuwe programmering samen met R-Newt, we namen een voormalig talentcoach in dienst als projectmedewerker en creëerden de *Talent Valley-toolkit*: een pakket vol handige tips en tools waarmee organisaties zelf aan de slag kunnen. Ook kregen we een nieuwe subsidie voor drie jaar van KB-Duurzame Arbeidsparticipatie. Nog een hoogtepunt: Talent Valley was een van de genomineerden voor een Dutch Creativity Award!

Bij Talent Valley krijgen jongeren van 15 tot 27 jaar de kans om hun talenten, soft skills en 21e-eeuwse vaardigheden te ontwikkelen, zodat ze die kunnen gebruiken in hun werkende leven. Ze worden hierbij gecoacht door buddies van dezelfde leeftijd.

Momenteel zijn we bezig met een aanvraag bij het Innovatiefonds om Talent Valley de komende jaren door te zetten. Deze aanvraag doen we samen met Muzus, Bibliotheek Midden-Brabant (LocHal) en Bibliotheek Gelderland-Zuid (Nijmegen).

De No Pressure Bookclub

'No pressure', oftewel: voel je niet verplicht. Dat was de gedachte achter de *No Pressure Bookclub* die we tijdens Nederland Leest organiseerden in Stadsbibliotheek Dordrecht. Op deze waardevolle avond praatten bezoekers over verschillende onderwerpen, mét of zonder boek. Gelukexpert Merijn Ruis gaf een lezing over 'het ultieme geluk', en er werd volop gespeeddatt met andere leesclubs.

Cultuursafari

In september was het weer tijd voor de Cultuursafari. Tijdens deze tocht maken onderbouwleerlingen van het voortgezet onderwijs kennis met zeven culturele instellingen in Dordrecht. In de Stadsbieb waren de leerlingen 'helemaal van de kaart' en speelden ze een speciaal voor de Cultuursafari gemaakt kaartspel, waarbij ze een eigen verhaal verzonden met lokale helden als personages. In totaal kwamen 1250 leerlingen van verschillende middelbare scholen op bezoek.

Wijkvisie

Vanuit onze wijkvisie brengen we de bibliotheek naar de mensen toe. We ontmoeten ze waar ze zijn en sluiten aan op hun behoeften. Met een focus op verbinding en ontmoeting organiseren we laagdrempelige activiteiten en brengen we ook de collectie en de vestigingen onder de aandacht. Zo bevorderen we leesplezier, bestrijden we eenzaamheid, zorgen we dat iedereen kan meedoen in de maatschappij en creëren we een wijk overstijgend klimaat. Een aantal activiteiten die hieraan bijdragen zijn:

- *Voorleestour (tot en met 8 jaar)*
De VoorleesHelden trekken de wijken Crabbehof, Krispijn en Stadspolders

in. Nog meer moois: in 2022 stonden ze voor het eerst op festivals als Big Rivers en Lepeltje Lepeltje.

- *Digilab op locatie (8 tot en met 12 jaar)*
Met ons veelzijdige Digilab willen we alle kinderen kennis laten maken met 21e-eeuwse vaardigheden. Op aanvraag komen we met deze activiteiten naar bijvoorbeeld scholen of jeugdorganisaties.
- *HipHop in je bieb x Big Rivers (voor jongeren)*
In onze AanZet Studio en in samenwerking met Jongerenwerk kregen jongeren de kans hun eigen muziek te produceren. Met als klap op de vuurpijl: een optreden op het Big Rivers festival.
- *Koffie met... Noordflank (volwassenen)*
Bewoners van Noordflank lieten ons weten dat ze behoefte hebben aan een plek om ongedwongen samen te komen, koffie te drinken en met elkaar in gesprek te gaan. Hier geven we graag gehoor aan. Vanaf eind 2022 ontmoeten ze elkaar elke week in Café Americain in de Stadsbibliotheek.

Koffie met... organiseren we ook in Crabbehof en Stadspolders

- *Kookeiland (vanaf 16 jaar)*
Kookeiland is ontstaan vanuit de wens van Dordtenaren om eenzaamheid in de buurt tegen te gaan. Zo'n 30 tot 40 mensen tussen de 16 en 70 jaar ontmoeten elkaar in Café Americain. Samen koken, eten en een praatje maken staan centraal. Soms is er een thema, workshop of challenge.

Kookeiland wordt mede mogelijk gemaakt door het Preventieakkoord

Op de agenda voor 2023:

- Een Writer's Camp voor meiden, met muziek en spoken word. In samenwerking met Jongerenwerk;
- Meer activiteiten op locatie, zoals het Digitaal Inloopsprekuren in woon- en zorgcentrum De Merwelanden in Staart.

Huis van Stad en Regio

Het Huis van Stad en Regio: vanaf 2025 onze nieuwe locatie in het centrum van Dordrecht. De weg ernaartoe wordt steeds concreter.

In 2022 hebben we samen met onze partners de volgende stappen gezet:

- We startten met een inloopsprekuren bij de Sociale Dienst Drechtsteden. Zo versterken we onze samenwerking op het gebied van informatie, advies en praktische hulp;
- Met de gemeente en Studio AanZet bekeken we de mogelijkheden voor digitale programmering;
- In verschillende werkgroepen dachten we na over werken en vergaderen, publieke dienstverlening en exploitatie en beheer;
- We gingen aan de slag met de inrichting en beleving van de bibliotheek in het HvSR; en
- Met vertegenwoordigers van de vier toekomstige bewoners bezochten we de Deense stad Aarhus. Hier zijn de publieke dienstverlening van de gemeente en de bibliotheek al geïntegreerd in een pand: Dokk1. Het was waardevol om hier te leren 'in de praktijk'.

Cijfers

Leden en bereik

Met het totaal aantal leden van **29.886** bereikten we **25%** van het totaal aantal inwoners met ons lidmaatschap. In figuur 1 hiernaast vind je de verdeling van het aantal leden onder onze verschillende leeftijdsgroepen.

Activiteiten

In Dordrecht boden we ruim **738 activiteiten** aan, met in totaal **7.199 deelnemers**.

Vanuit de WEB-gelden Arbeidsmarktregio Drechtsteden boden we ruim **1.373 activiteiten** aan, met in totaal **3.954 deelnemers**. De deelnemers bezochten lokale activiteiten voor jong en oud, waaronder samenwerkingen met sociaal maatschappelijke en culturele partners. Ook vonden er digitale evenementen plaats, zoals livestreams en podcasts.

Uitleningen collectie

Het totaal aantal uitleningen van onze collectie in Dordrecht is **458.832**, inclusief verlengingen en uitleningen de Bibliotheek op School (zie figuur 3). Het aantal uitleningen bij de jeugd lag op **152.569** en bij volwassenen op **144.672**. Het gemiddelde aantal leningen per lid komt hiermee op **15,3** materialen per jaar.

De collectie bestaat uit verschillende onderdelen: leesboeken, informatieve boeken, prentenboeken, stripboeken, tijdschriften, grootletterboeken en dvd's. In figuur 2 kun je duidelijk zien wat de populairste onderdelen zijn. Naast de fictie voor jeugd en

volwassenen wordt non-fictie voor volwassenen goed gelezen in deze gemeente. Daarnaast zien we de prentenboeken ook nog steeds hoog op de lijst staan, wat een goed teken is als het gaat om taalontwikkeling en leesplezier.

Klanttevredenheidsonderzoek

Elk jaar voeren we een onderzoek uit onder onze leden van 13 jaar en ouder. We vragen hen naar wat ze vinden van ons aanbod, de klantvriendelijkheid, het pand en wat de bibliotheek voor hen betekent. Leden uit Dordrecht gaven ons een **7,9!** Een greep uit de reacties:

"Het fijne van de bibliotheek is dat je in alle rust, lekker ontspannen, weg van de buitenwereld, een boek kan zoeken."

"Jullie doen het erg goed. Soms is het een beetje druk. Maar dat komt omdat het zo'n fijne plek is hè. Alles is zo goed en netjes geregeld! Ook als je even iets moet printen, gaat allemaal zo snel en zonder moeite! Ook het lenen van boeken etc! Ik kom wel minstens 2 keer in de week. Ook fijn dat er een café aanwezig is en toilet!"

"Het is geweldig voor die hele kleintjes om zo in aanraking te komen met leuke boekjes."

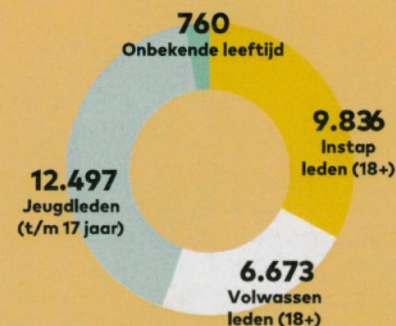

Fig. 1: Aantal leden ▲

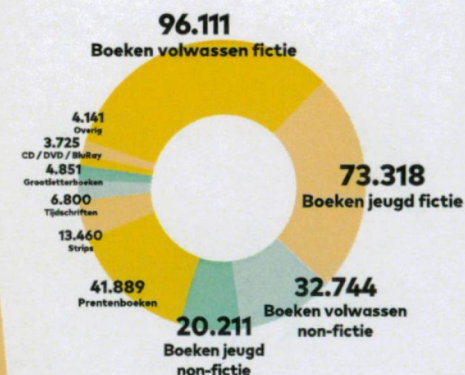

Fig. 2: Uitleningen collectie totaal ▲

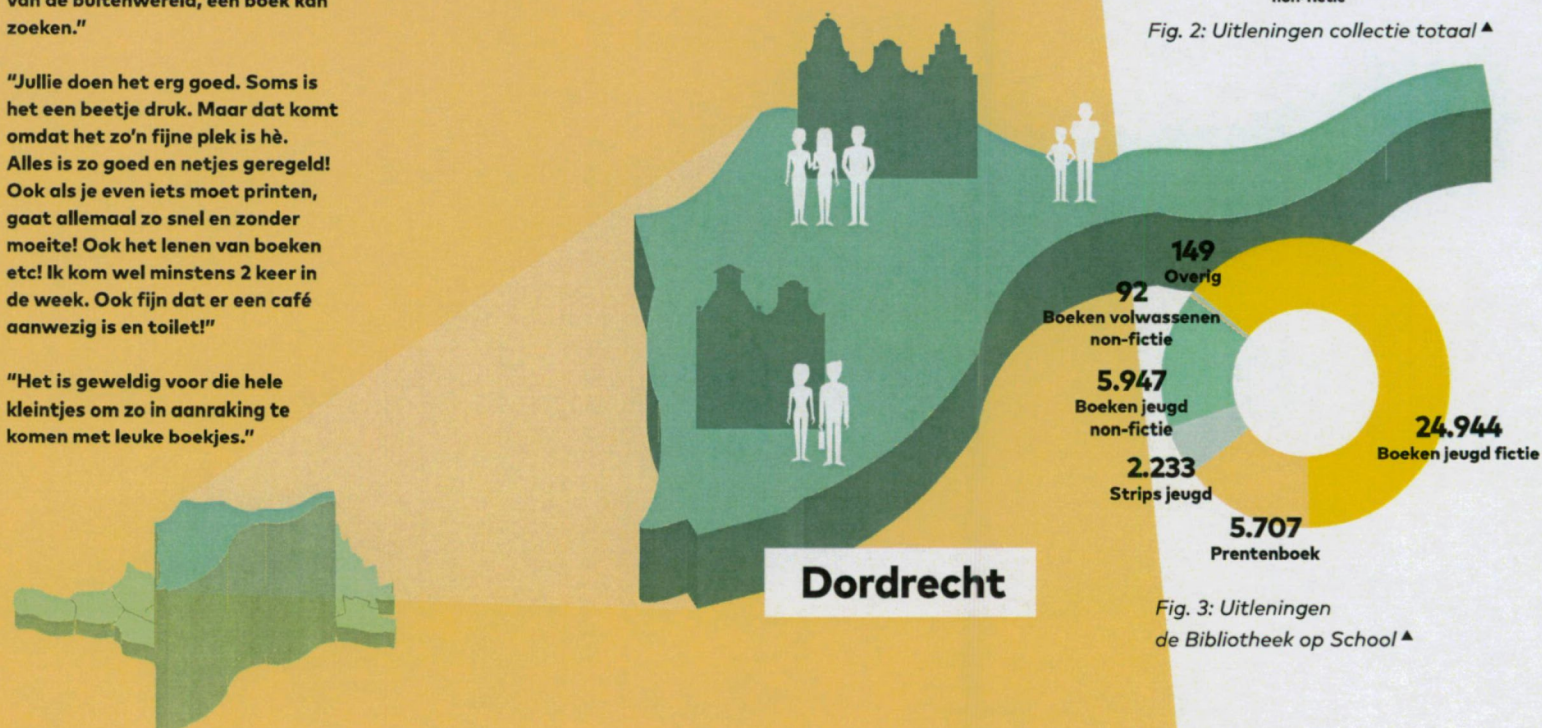

Fig. 3: Uitleningen de Bibliotheek op School ▲

GORINCHEM

.....

In 2022 bruisten onze bibliotheken weer van de activiteiten. Of het nu ging om Informatiepunten Digitale Overheid, taallessen aan vluchtelingen uit Oekraïne of warme ontmoetingen: we waren er. Voor iedereen. Zodat bezoekers konden lezen, leren, ontmoeten en activiteiten bijwonen. Ook in Gorinchem. Door de collectie, onze activiteiten en online aanbod.

De Bibliotheek AanZet vervult in Gorinchem een belangrijke rol in lokale thema's, zoals *preventie en bestrijding van leesachterstanden en laaggeletterdheid, persoonlijke ontwikkeling, zelfredzaam met taal en digitale vaardigheden en het faciliteren van een plek waar inwoners van Gorinchem hun hulpvraag kunnen stellen en waar zij geïnspireerd worden door culturele en educatieve activiteiten*. Deze thema's zijn het uitgangspunt voor ons werk. We zijn dé partner op het gebied van taal, digitaal en informatie.

Vier strategische thema's

De missie, ambitie en opdracht van de bibliotheek zijn onderverdeeld in vier strategische thema's: geletterde samenleving, participatie in de informatiesamenleving, third place en een leven lang ontwikkelen.

1. Geletterde samenleving

Samen met onze lokale partners zorgen we er door bevordering van een positief leesklimaat en preventie van laaggeletterdheid voor dat alle inwoners van Gorinchem hun leesvaardigheid kunnen ontwikkelen. Om op hún manier mee te doen in de maatschappij.

Laaggeletterdheid aanpakken: een tweetrapsraket

De aanpak tegen laaggeletterdheid steken we op twee manieren in:

1. De inwoners van Gorinchem ondersteunen bij het leren van de Nederlandse taal bij bijvoorbeeld het Taalcafé; en
2. Organisaties helpen om hun communicatie begrijpelijker te maken met onder andere de Brievenwasserette. Hiermee helpen we bijvoorbeeld de gemeente om hun brieven op te frissen. Dat helpt ontvanger én afzender. Een mooi project dat we samen met taalambassadeurs uitvoeren en in 2023 doorzetten.

Convenant 'Rijke Schooldag'

In september werd het convenant 'Rijke Schooldag' ondertekend door de gemeente, de Stichting voor Openbaar Verenigd Onderwijs (OVO) en de betrokken scholen en maatschappelijke organisaties, waaronder de Bibliotheek AanZet. Het doel van dit convenant? Alle kinderen een eerlijke kans en een schooldag vol onderwijs, opvang, sport, cultuur, muziek, natuur en huiswerkbegeleiding.

dBos

Binnen de Bibliotheek op school (dBos) werkt AanZet structureel samen met het primair en voortgezet onderwijs. We maken ons sterk voor taalontwikkeling, leesplezier en mediawijsheid van kinderen. In Gorinchem sloot ook techniekschool Gilde Vakcollege Techniek zich aan bij dBos. En kwam de samenwerking met het Omnia College en De Windroos echt goed op gang met docenttrainingen, lesboeken en goedgevulde schoolbibliotheken. Hier zijn we erg blij mee.

Ook in 2022

- Het Leesfeest;
- De Gi-Ga-Groene Kinderboekenweek met onder andere een 'groene' workshop met BieKlien. Kinderen maakten een Gi-Ga-Groen monster van zwerfafval;
- Onze leesconsulent bezocht verschillende Gorinchemse scholen met een grote hoeveelheid spiksplinternieuwe jeugdboeken. Dit in het kader van de landelijke campagne 'de Jonge Jury'. Alle leerlingen stemden op hun favoriete boek en Gegijzeld van

Chinouk Thijssen kwam dit jaar als winnaar uit de bus;

- Tijdens het Zomerfeest stond ook de bibliotheek in het teken van het Nederlandse Levenslied. Op woensdag 17 augustus was het Hollandsche Woensdag, boordevol activiteiten gericht op taal. Zoals het Meezingcafé voor jong én oud, een Spreekwoordenkwis en een muzikale Rijmworkshop;
- De gemeente Gorinchem deed mee aan het project Gecijferdheid telt mee. We zetten in op het creëren van bewustwording en het ontwikkelen van een activiteiten aanbod rondom laaggecijferdheid. In de zomer van 2022 ronden we dit project af en we zijn nu bezig met het verzamelen van de resultaten. Wordt vervolgd...; en
- Nog meer feest: een schaatsfeestje voor NT2'ers op de ijsbaan tijdens het Winterfestijn.

2. Participatie in de informatiesamenleving

Bevorderen van burgerschap en digitale inclusie. We zorgen dat ons producten- en dienstenaanbod aansluiten bij de vragen van inwoners en partners. Zodat inwoners van Gorinchem kunnen meedoen in de samenleving en daar ook voldoende digitale vaardigheden voor hebben.

Meldpunt Onbegrijpelijke Zaken

In 2022 organiseerden we vier keer het Meldpunt Onbegrijpelijke zaken: twee keer op de weekmarkt Gorinchem, een keer in Bibliotheek Gorinchem centrum en een keer op het Da Vinci College. Iedereen met vragen over regelzaken - zoals de belastingaangifte en het aanvragen

van een rijbewijs - kon hier terecht. Hier werd volop gebruik van gemaakt.

De editie op het Da Vinci College was extra bijzonder. Deze was voor jongeren van 18 tot en met 30 jaar. Men beschouwt deze doelgroep doorgaans als zeer digitaalvaardig. Maar TikTokken blijkt toch echt iets anders dan belastingaangifte doen. Veel jongeren gaven aan niets van dit onderwerp te weten, en dat 'hun ouders het regelen'. In 2023 gaan we verder met dit thema om jongvolwassenen zelfredzamer te maken.

Ook in 2022

- Samen met de Limonadebrigade plaatsten we een Weggeefkast in Bibliotheek Gorinchem centrum. Deze kast gaat uit van het principe: neem wat je nodig hebt en geef wat je over hebt;
- 'Write for rights' van Amnesty International: net als voorgaande jaren kon men weer brieven schrijven voor mensen die onrecht vastzitten of bedreigd en gemarteld worden omdat ze opkomen voor hun rechten; en
- We maakten een start met het Ontwikkelplein, samen met het Leerwerkloket en de Regionale Mobiliteitsteams (RMT).

Benieuwd hoe een dag in Bibliotheek Gorinchem eruitziet? Lees dit bericht van Marlou Beijer, Coördinator Basisvaardigheden in Gorinchem en Molenlanden.

3. Third place

De bibliotheek is voor veel inwoners van Gorinchem een ontmoetingsplek. Een fijne plek om te verblijven, te werken, te studeren en te ontspannen. Samen met anderen. Met recht een Third place: naast thuis, werk en/of school.

Een warme ontmoetingsplek

Bibliotheek Gorinchem centrum is een *'Warme Kamer'*. Hier kunnen bezoekers warm zitten, werken en elkaar ontmoeten.

Verhuizing

Dit jaar verkenden we samen met de gemeente de mogelijkheden voor nieuwe huisvesting. We gingen op werkbezoek naar de Chocoladefabriek in Gouda en organiseerden verschillende gesprekken binnen de gemeente. In 2023 werken we de plannen verder uit om tot een besluit over toekomstbestendige huisvesting te komen. Wordt vervolgd...

Ook in 2022

• Sinds oktober staat er een *prachtig gedicht* van Ariena Ruwaard op de ramen van Bibliotheek Gorinchem centrum: "binnen mijn perken ... zet ik ... de bloemetjes buiten".

4. Een leven lang ontwikkelen

Bevorderen van basisvaardigheden en persoonlijke ontwikkeling. Dat is wat wij de inwoners van Gorinchem bieden. Ook op het gebied van persoonlijke ontwikkeling: kritisch denken en kennis van kunst, cultuur, media en literatuur.

Talent Valley

Talent Valley beleefde in 2021 een superstart in Dordrecht en in 2022 rolden we dit unieke project verder uit naar andere gemeenten. In 2023 is Gorinchem aan de beurt. De eerste contacten met partners zoals

The Mall en Stichting Boekie zijn gelegd.

mystieke avond met enthousiaste deelnemers én bezoekers!

Bij Talent Valley krijgen jongeren van 15 tot 27 jaar de kans om hun talenten, soft skills en 21e-eeuwse vaardigheden te ontwikkelen, zodat ze die kunnen gebruiken in hun werkende leven. Ze worden hierbij gecoacht door buddies van dezelfde leeftijd.

Spoken in de Natuur is georganiseerd door School of Heart Knocks, Natuurcentrum Gorinchem en de Bibliotheek AanZet en werd mede mogelijk gemaakt door de gemeente Gorinchem en Totaal Leegstandsbeheer

Spoken in de Natuur

In de Poëzieweek organiseerden we *'Spoken in de Natuur'*. Tien nog onbekende spoken word-artiesten lieten hun kunsten horen in een prachtig verlicht bos bij Natuurcentrum Gorinchem. Ook zangeres Helga Buitelaar en MC Georgios Lazakis waren aanwezig. Het was een prachtige

Ook in 2022

• Tijdens *het Winterfestijn* kwamen ruim 900 leerlingen uit groep 4 en 5 van alle Gorcumse basisscholen over de vloer. Deze kinderen gingen eerst schoolschaatsen op de overdekte ijsbaan op de Grote Markt en daarna door naar de bieë – en andere partners, zoals het Gorcums Museum en het Regionaal Archief.

Cijfers

Leden en bereik

Met het totaal aantal leden van **9.390** bereikten we **25%** van het totaal aantal inwoners met ons lidmaatschap. In figuur 1 hiernaast vind je de verdeling van het aantal leden onder onze verschillende leeftijdsgroepen.

Activiteiten

In Gorinchem boden we ruim **587 activiteiten** aan, met in totaal **1.281 deelnemers**.

Vanuit de WEB-gelden Arbeidsmarktregio Gorinchem/ Molenlanden boden we in Gorinchem ruim **449 activiteiten** aan, met in totaal **2.134 deelnemers**.

Uitleningen collectie

Het totaal aantal uitleningen van onze collectie in Gorinchem is **156.536**, waarvan **45.755** materialen verlengd werden. Het aantal uitleningen bij de jeugd lag op **59.127** en bij volwassenen op **51.654**. Het gemiddelde aantal leningen per lid komt hiermee op **11,7** materialen per jaar.

De collectie bestaat uit verschillende onderdelen: leesboeken, informatieve boeken, prentenboeken, stripboeken, tijdschriften, grootletterboeken en dvd's. In figuur 2 kun je duidelijk zien wat de populairste onderdelen zijn. Volwassen fictie staat met stip bovenaan en binnen deze categorie zijn vooral de thrillers en romantische verhalen de meest gelezen genres. Daarna volgen de prentenboeken, wat een positief teken is dat er (voor)gelezen wordt aan en door jonge kinderen.

Klanttevredenheidsonderzoek

Elk jaar voeren we een onderzoek uit onder onze leden van 13 jaar en ouder. We vragen hen naar wat ze vinden van ons aanbod, de klantvriendelijkheid, het pand en wat de bibliotheek voor hen betekent. Leden uit Gorinchem gaven ons een **8,1!** Een greep uit de reacties:

Fijne plek waar je rustig kunt zoeken naar mooie boeken/tijdschriften. Ik kom er graag er is een fijne sfeer en je gaat blij met je "schatten" naar huis.

Altijd hulpvaardige en zeer prettige mensen. Niet alleen om iets te vragen of om op te zoeken maar ook om zomaar een gezellig praatje te maken.

De bibliotheek is een rustige plek waar je hellemaal tot rust kan komen met je favoriete boek. Is ook een hele fijne plek om te studeren.

De bibliotheek is een ontmoetingsplek voor mensen. Voor mij een uitje. Even op het fietsje, boekjes mee. Heerlijk.

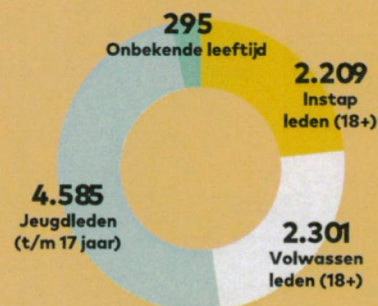

Fig. 1: Aantal leden ▲

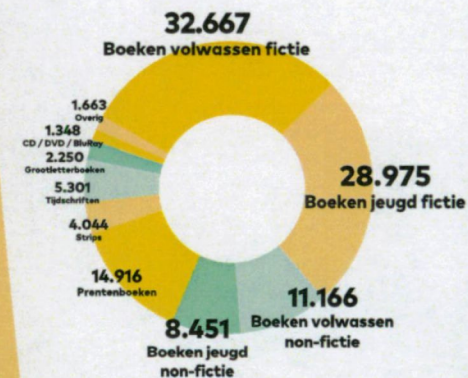

Fig. 2: Uitleningen collectie totaal ▲

MOLENLANDEN

.....

In 2022 bruisten onze bibliotheken weer van de activiteiten. Of het nu ging om Informatiepunten Digitale Overheid, taallessen aan vluchtelingen uit Oekraïne of warme ontmoetingen: we waren er. Voor iedereen. Zodat bezoekers konden lezen, leren, ontmoeten en activiteiten bijwonen. Ook in Molenlanden. Door de collectie, onze activiteiten en online aanbod.

De Bibliotheek AanZet vervult in Molenlanden een belangrijke rol in lokale thema's, zoals *preventie van taal- en leesachterstanden bij de jeugd, bijdragen aan de zelfredzaamheid van de inwoners door de basisvaardigheden te verbeteren en bijdragen aan de leefbaarheid door een goede spreiding van voorzieningen met een gedifferentieerd aanbod op basis van samenwerking en verbinding.* Deze thema's zijn het uitgangspunt voor ons werk. We zijn dé partner op het gebied van taal, digitaal en informatie.

Vier strategische thema's

De missie, ambitie en opdracht van de bibliotheek zijn onderverdeeld in vier strategische thema's: geletterde samenleving, participatie in de informatiesamenleving, third place en een leven lang ontwikkelen.

1. Geletterde samenleving

Samen met onze lokale partners zorgen we er door bevordering van een positief leesklimaat en preventie van laaggeletterdheid voor dat alle inwoners van Molenlanden hun leesvaardigheid kunnen ontwikkelen. Om op hún manier mee te doen in de maatschappij.

De Bieb Helpt

Het paraplubegrip 'De Bieb Helpt' is ontstaan in Molenlanden. In samenspraak met de gemeente en de Dorpskamer werken we nu met deze term, en noemen we de verschillende hulpactiviteiten ook zo: bijvoorbeeld De Bieb Helpt... met de digitale overheid (IDO) en De Bieb Helpt ... met smartphone, tablet en laptop (Digitaal Inloopspreekuur). We krijgen hier veel positieve reacties op. De bedoeling is om dit door te zetten naar ons hele werkgebied.

De Brievenwasserette

Een belangrijke De Bieb Helpt-activiteit is De Brievenwasserette. Hiermee startten we in Molenlanden

in opdracht van de gemeente. Want, hun brieven zijn niet voor iedereen goed te begrijpen. Samen met 'Huh, wat bedoelt u' frissen we deze brieven op. En dat helpt ontvanger én afzender. Een mooi project wat we in 2023 doorzetten.

Marjan de Bruijn is onze vrijwillige taalambassadeur in Molenlanden. Marjan heeft moeite met lezen en durft hier open over te zijn. Ze zet zich met hart en ziel in voor eenvoudige communicatie. En wil mensen met een leesprobleem een stem geven. Hier zijn we erg blij mee want er heerst nog steeds veel schaamte rondom dit thema.

"Vanwege mijn dochter met een verstandelijke beperking ontvang ik veel officiële brieven. Het is pittig om die brieven door te komen, omdat ik geen snelle lezer ben. Daarom ben ik gaan helpen bij de Brievenwasserette. Instanties hebben soms hoge en harde muren, maar de gemeente doet in haar brieven juist erg haar best om vriendelijk te zijn richting haar inwoners. Ze zijn bereid te helpen en staan ook open voor verbetering. Zo'n houding zie je niet overal." – Marjan de Bruijn, taalambassadeur NT1

Ook in 2022

- In Bibliotheek Giessenburg breidden we onze collectie uit, met jeugdboeken, tijdschriften en grootletterboeken. Zo kunnen nog meer mensen hun favoriete boeken lenen;
- De Voorleeswedstrijd voor het basisonderwijs, met als winnaar Rensje van der Leer;
- De Gi-Ga-Groene Kinderboekenweek;
- Molenlanden deed mee aan het project Gecijferdheid telt mee. We zetten in op het creëren van bewustwording en het ontwikkelen van een activiteiten aanbod rondom laaggecijferdheid. In de zomer van 2022 ronden we dit project af, en we zijn nu bezig met het verzamelen van de resultaten. Wordt vervolgd...; en

- Op de middelbare school Yuverta in Ottoland startten we met de Bibliotheek op school (dBos). We werken nu samen aan beter leesonderwijs en verankeren van lezen in het curriculum.

2. Participatie in de informatiesamenleving

Bevorderen van burgerschap en digitale inclusie. We zorgen dat ons producten- en dienstenaanbod aansluiten bij de vragen van inwoners en partners. Zodat inwoners van Molenlanden kunnen meedoen in de samenleving en daar ook voldoende digitale vaardigheden voor hebben.

Informatiepunt Digitale Overheid

Een belangrijk project dat we dit jaar verder uitrolden is het Informatiepunt Digitale Overheid (IDO). In november - tijdens de Week van Lezen en Schrijven - openden we drie nieuwe IDO's in Bleskensgraaf, in Nieuw-Lekkerland en in Giessenburg. Hierbij waren zowel beleidsadviseurs en wethouders van de gemeenten als afgevaardigden van de bibliotheek aanwezig. Er zijn nu in totaal vijf informatiepunten in Molenlanden. Een goede zet, want we beantwoordden inmiddels al tientallen vragen.

"We willen voorkomen dat mensen die online de weg niet weten, sociaal en maatschappelijk buitengesloten raken. Iedereen moet mee kunnen doen." - Jasper, Projectleider IDO

3. Third place

De bibliotheek is voor veel inwoners van Molenlanden een ontmoetingsplek. Een fijne plek om te verblijven, te werken, te studeren en te ontspannen. Samen met anderen. Met recht een Third place: naast thuis, werk en/of school.

Verruimde openingstijden

Bibliotheek Giessenburg en Bibliotheek Noordeloos verruimden hun openingstijden per september. Giessenburg is nu ook op zaterdag

open van 10.00 tot 12.00 uur. De eerste zaterdagopening vierden we met feestelijke activiteiten voor jong en oud. Bibliotheek Noordeloos breidde haar openingsuren uit met een aantal onbemande uren op dinsdag, woensdag en donderdag. Een mooie stap.

Servicepunt in Arkel

Afgelopen jaar hebben we de eerste stappen gemaakt om van de bibliotheek in Arkel, gehuisvest in Brede School Lingewaard, een

volwaardig servicepunt te maken. De collectie is uitgebreid met tijdschriften. In 2023 maken we verdere plannen voor de verbouwing van deze bieb.

4. Een leven lang ontwikkelen

Bevorderen van basisvaardigheden en persoonlijke ontwikkeling. Dat is wat wij de inwoners van Molenlanden bieden. Ook op het gebied van persoonlijke ontwikkeling: kritisch denken en kennis van kunst, cultuur, media en literatuur.

Jaarmarkt Noordeloos

Elke eerste zaterdag van augustus is de Jaarmarkt in Noordeloos. Met zo'n 10.000 bezoekers is dit een van de grootste jaarmarkten van Midden-Nederland. Voor ons een uitgelezen kans om iedereen kennis te laten maken met de bibliotheek: van de collectie tot onze activiteiten. Duizenden geïnteresseerden bezochten onze stand. Een groot succes!

Cijfers

Leden en bereik

Met het totaal aantal leden van **6.415** bereikten we **14%** van het totaal aantal inwoners met ons lidmaatschap. In figuur 1 hiernaast vind je de verdeling van het aantal leden onder onze verschillende leeftijdsgroepen.

Activiteiten

In Molenlanden boden we ruim **162 activiteiten** aan, met in totaal **246 deelnemers**.

Vanuit de WEB-gelden Arbeidsmarktregio Gorinchem/ Molenlanden boden we ruim **149 activiteiten** aan, met in totaal **517 deelnemers**.

Uitleningen collectie

Het totaal aantal uitleningen van onze collectie in Molenlanden is **171.364**, inclusief uitleningen en verlengingen van de Bibliotheek op School (zie figuur 3). Het aantal uitleningen bij de jeugd lag op **54.317** en bij volwassenen op **47.649**. Het gemiddelde aantal leningen per lid komt hiermee op **26** materialen per jaar.

De collectie bestaat uit verschillende onderdelen: leesboeken, informatieve boeken, prentenboeken, stripboeken, tijdschriften, grootletterboeken en dvd's. In figuur 2 kun je duidelijk zien wat de populairste onderdelen zijn. Omdat dit werkgebied veel kleine vestigingen kent, zien we een wisselend beeld van meest uitgeleende materialen. Bijna overal staat de volwassen fictie bovenaan, maar in bijvoorbeeld Bleskensgraaf en Nieuwpoort wordt de jeugdcollectie meer geleend.

Klanttevredenheidsonderzoek

Elk jaar voeren we een onderzoek uit onder onze leden van 13 jaar en ouder. We vragen hen naar wat ze vinden van ons aanbod, de klantvriendelijkheid, het pand en wat de bibliotheek voor hen betekent. Leden uit Molenlanden gaven ons een **8,1!** Een greep uit de reacties:

"Ik ben gewoon heel blij dat we een fijne bibliotheek hebben!"

"Ik maak alleen gebruik van de bibliotheek voor het lenen van leesboeken. Maar ik vind het een goede zaak dat er andere zaken worden aangeboden."

"Zelf vind ik het fijn dat ik boeken aan kan vragen, zodat je ze niet zelf hoeft te kopen. Zowel informatieve als voor de ontspanning!! En een enkele keer voor de studie van onze kinderen."

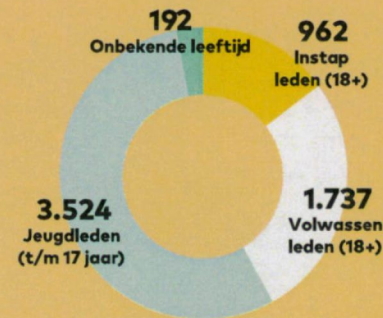

Fig. 1: Aantal leden ▲

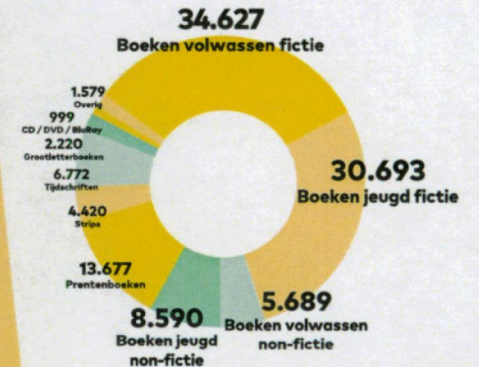

Fig. 2: Uitleningen collectie totaal ▲

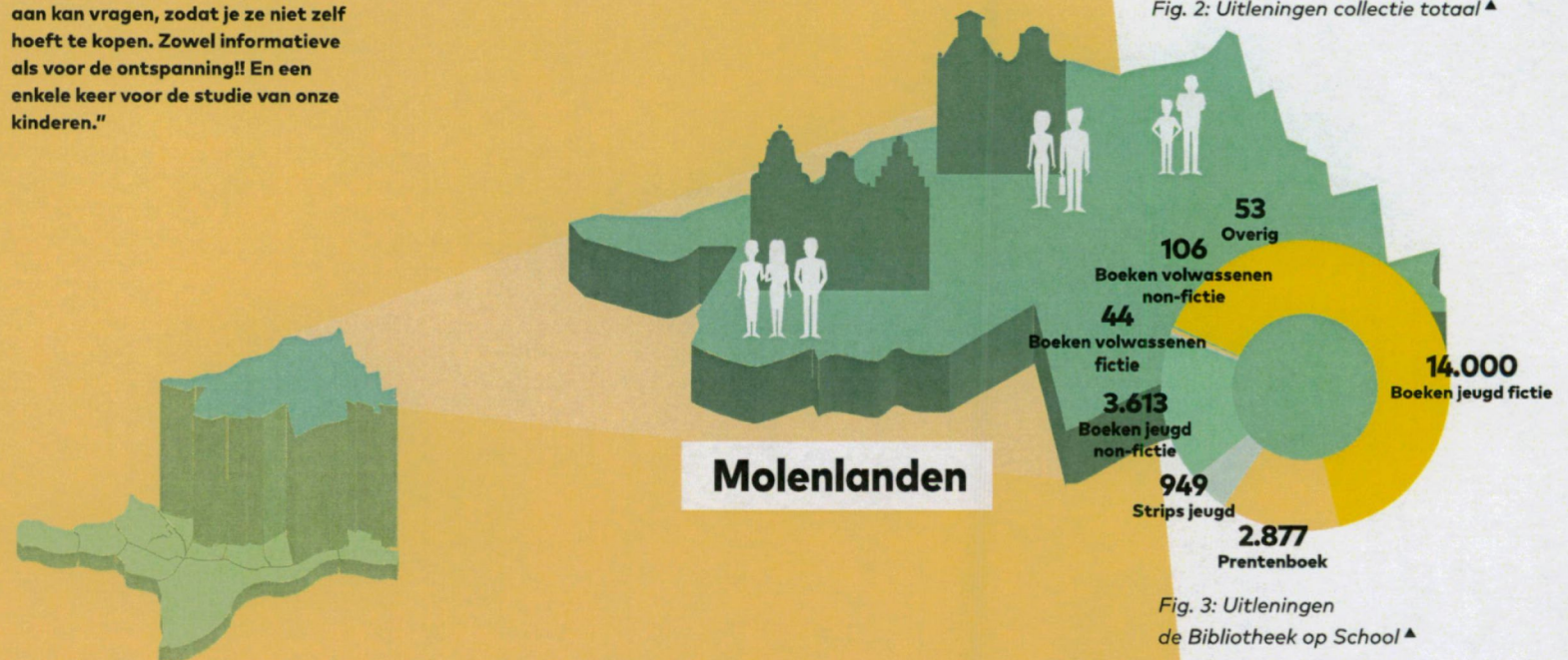

Fig. 3: Uitleningen de Bibliotheek op School ▲

ALBLASSERDAM

.....

In 2022 bruisten onze bibliotheken weer van de activiteiten. Of het nu ging om Informatiepunten Digitale Overheid, taallessen aan vluchtelingen uit Oekraïne of warme ontmoetingen: we waren er. Voor iedereen. Zodat bezoekers konden lezen, leren, ontmoeten en activiteiten bijwonen. Ook in Alblasserdam. Door de collectie, onze activiteiten en online aanbod.

De Bibliotheek AanZet vervult in Alblasserdam een belangrijke rol in lokale thema's, zoals *ontmoeting en verbinding, participatie en sociale cohesie* en *bevorderen van zelfredzaamheid*.

Deze thema's zijn het uitgangspunt voor ons werk. We zijn dé partner op het gebied van taal, digitaal en informatie.

Vier strategische thema's

De missie, ambitie en opdracht van de bibliotheek zijn onderverdeeld in vier strategische thema's: *geletterde samenleving, participatie in de informatiesamenleving, third place en een leven lang ontwikkelen*.

1. Geletterde samenleving

Samen met onze lokale partners zorgen we er door bevordering van een positief leesklimaat en preventie van laaggeletterdheid voor dat alle inwoners van Alblasserdam hun leesvaardigheid kunnen ontwikkelen. Om op hún manier mee te doen in de maatschappij.

Gi-Ga-Groene activiteiten

Tijdens de Kinderboekenweek was het Gi-Ga-Groene beestenboek in De Rederij. [Dierenverzorger Tim van Exotum kwam langs](#) met verschillende reptielen. Kinderen mochten vragen stellen over deze bijzondere dieren en ze vasthouden en aaien. Spannend!

Wat we nog meer deden tijdens de Kinderboekenweek?

- Er was een XL-voorleesuur met de mooiste verhalen over de natuur; en
- De wat oudere kinderen knutselden een boomhut à la De Waanzinnige Boomhut.

Kinderboekenspreekuur

Boeken lezen is het leukste wat er is! Om de kinderen in Alblasserdam hierbij een beetje op weg te helpen, startten we met het Kinderboekenspreekuur. Hier kunnen de grootste boekenwormen én de wat minder enthousiaste lezers terecht voor advies van juf Jenny. Over de tofste stripboeken of het beste boek voor een spreekbeurt. Een waar feestje!

Ook in 2022

- Het Leesfeest; en
- Het [Taalhuis binnen gemeente Alblasserdam is gecertificeerd](#). In het komende jaar zetten we de aanbevelingen samen met onze partners om naar concrete acties.

2. Participatie in de informatiesamenleving

Bevorderen van burgerschap en digitale inclusie. We zorgen dat ons producten- en dienstenaanbod aansluiten bij de vragen van inwoners en partners. Zodat inwoners van Alblasserdam kunnen meedoen in de samenleving en daar ook voldoende digitale vaardigheden voor hebben.

Informatiepunt Digitale Overheid

Een belangrijk project dat we dit jaar [verder uitrolde](#) is het [Informatiepunt Digitale Overheid](#) (IDO). Begin 2022 openden we een IDO in Bibliotheek Alblasserdam. Een goede zet, want we beantwoordden inmiddels al tientallen vragen over bijvoorbeeld DigiD, toeslagen en moeilijke brieven.

Samenwerking: we merken dat er ook buiten de bieb nog genoeg mensen zijn met een hulpvraag. Om hen te bereiken legden we de eerste contacten met sociale partners zoals de wijkteams en Sociaal Raadslieden. In 2023 breiden we deze samenwerking verder uit.

"We willen voorkomen dat mensen die online de weg niet weten, sociaal en maatschappelijk buitengesloten raken. Iedereen moet mee kunnen doen." - Jasper, Projectleider IDO

Kerstactie met de Voedselbank

In de decembermaand zamelden we - samen met de andere partners in De Rederij - [cadeautjes in voor leden van de Voedselbank](#). Handcrème, sokken, geurstokjes: leden en bezoekers brachten de mooiste dingen mee. Op 19 december namen vicevoorzitter Anke van Veen en secretaris Conny Bot-Stam van de Voedselbank de presentjes in ontvangst. Blij dat we op deze manier kunnen bijdragen aan een mooie kerst voor iedereen.

Ook in 2022

- Op 16 maart konden kinderen en jongeren van 9 tot en met 17 jaar hun stem uitbrengen in het ['Jeugdstembureau'](#) in het gemeentehuis. Ze kozen geen politieke partij maar kruisten voor hen belangrijke stellingen aan. De uitkomst? Die gaven we door aan de gemeenteraadslieden.

3. Third place

De bibliotheek is voor veel inwoners van Alblasserdam een ontmoetingsplek. Een fijne plek om te verblijven, te werken, te studeren en te ontspannen. Samen met anderen. Met recht een Third place: naast thuis, werk en/of school.

Schaakles

We startten de samenwerking met Schaakclub PASCAL uit Papendrecht op, dat resulteerde in een schaakschool in de Bibliotheek Alblasserdam. Kinderen konden zich aanmelden voor een lessenreeks en kregen een werkboek. Na afloop van elke les was het tijd voor een competitie: potjes schaak tegen elkaar. We leidden 16 schaakkampioenen op!

Ook in 2022

• Ook in 2022 was de bieb een fijne en populaire plek om te studeren of te werken. Voor de leerlingen die wat meer moeite hebben om het allemaal alleen te doen, is er huiswerkbegeleiding van Huiswerkhulp Alblasserdam. Hier is veel gebruik van gemaakt.

4. Een leven lang ontwikkelen

Bevorderen van basisvaardigheden en persoonlijke ontwikkeling. Dat is

wat wij de inwoners van Alblasserdam bieden. Ook op het gebied van persoonlijke ontwikkeling: kritisch denken en kennis van kunst, cultuur, media en literatuur.

DigiLab

We vernieuwden en verbeterden het activiteiten aanbod in het DigiLab. We bieden onze workshops nu in drie vormen aan:

1. Do it yourself (DIY) - zelfstandig aan de slag in het DigiLab;
2. Crea - een workshop met

begeleiding van een creatieve vrijwilliger. Hier draait het om het maken van iets moois: een schilderij met de 3D-pen, een bijzonder beeldje met de 3D-printer en meer; en

3. Pro - een workshop met begeleiding van een LeXLab-medewerker. Deelnemers krijgen uitleg over de techniek en mogelijkheden van bijvoorbeeld de 3D-pen, de 3D-printer of het programmeren van robots.

Cijfers

Leden en bereik

Met het totaal aantal leden van **6.242** bereikten we **31%** van het totaal aantal inwoners met ons lidmaatschap. In figuur 1 hiernaast vind je de verdeling van het aantal leden onder onze verschillende leeftijdsgroepen.

Activiteiten

In Alblasserdam boden we ruim **236 activiteiten** aan, met in totaal **1.645 deelnemers**.

Vanuit de WEB-gelden Arbeidsmarktregio Drechtsteden boden we ruim **103 activiteiten** aan, met in totaal **374 deelnemers**.

Uitleningen collectie

Het totaal aantal uitleningen van onze collectie in Alblasserdam is **118.870**, waarvan **29.655** materialen verlengd werden. Het aantal uitleningen bij de jeugd was **49.247** en bij de volwassenen **39.968**. Het gemiddelde aantal leningen per lid komt hiermee op **19** materialen per jaar.

De collectie bestaat uit verschillende onderdelen: leesboeken, informatieve boeken, prentenboeken, stripboeken, tijdschriften, grootletterboeken en dvd's. In figuur 2 kun je duidelijk zien wat de populairste onderdelen zijn. Bij de jeugd zijn vooral stripboeken populair en volwassenen geven de voorkeur aan romantische verhalen of thrillers.

Klanttevredenheidsonderzoek

Elk jaar voeren we een onderzoek uit onder onze leden van 13 jaar en ouder. We vragen hen naar wat ze vinden van ons aanbod, de klantvriendelijkheid, het pand en wat de bibliotheek voor hen betekent. Leden uit Alblasserdam gaven ons een **6,9!** Een greep uit de reacties:

"Ik voel me thuis in de bibliotheek."

"Altijd een fijne plek, ook met kinderen, die vermaken zichzelf prima."

"Fijne bibliotheek met vriendelijke medewerkers."

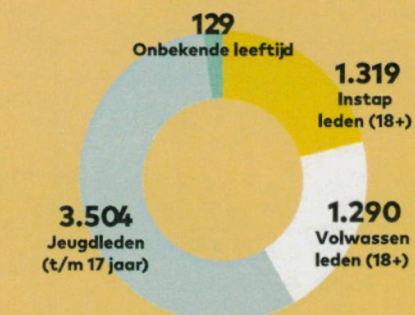

Fig. 1: Aantal leden ▲

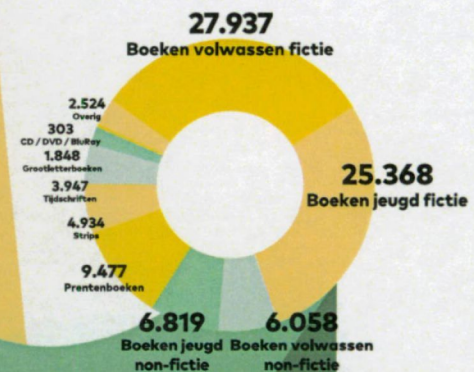
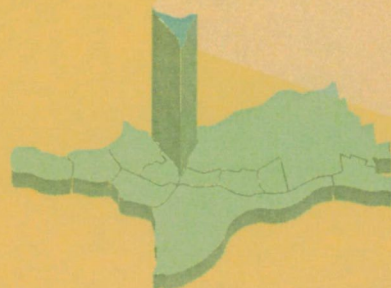

Fig. 2: Uitleningen collectie totaal ▲

Alblasserdam

HENDRIK- IDO-AMBACHT

.....

In 2022 bruisten onze bibliotheken weer van de activiteiten. Of het nu ging om Informatiepunten Digitale Overheid, taallessen aan vluchtelingen uit Oekraïne of warme ontmoetingen: we waren er. Voor iedereen. Zodat bezoekers konden lezen, leren, ontmoeten en activiteiten bijwonen. Ook in Hendrik-Ido-Ambacht. Door de collectie, onze activiteiten en online aanbod.

De Bibliotheek AanZet vervult in Hendrik-Ido-Ambacht een belangrijke rol in lokale thema's, zoals *participatie, sociale cohesie, preventie van taal-, lees- en onderwijsachterstanden en begeleiden van nieuwkomers*. Deze thema's zijn het uitgangspunt voor ons werk. We zijn dé partner op het gebied van taal, digitaal en informatie.

Vier strategische thema's

De missie, ambitie en opdracht van de bibliotheek zijn onderverdeeld in vier strategische thema's: geletterde samenleving, participatie in de informatiesamenleving, third place en een leven lang ontwikkelen.

1. Geletterde samenleving

Samen met onze lokale partners zorgen we er door bevordering van een positief leesklimaat en preventie van laaggeletterdheid voor dat alle inwoners van Hendrik-Ido-Ambacht hun leesvaardigheid kunnen ontwikkelen. Om op hún manier mee te doen in de maatschappij.

Letterpret en Meeleeftheater

Dit jaar ontwikkelden we samen met Just Dymph twee nieuwe activiteiten: Letterpret en het Meeleeftheater. Bij Letterpret ontdekken kinderen

via beweging, liedjes en creativiteit wat je nog meer kunt met letters en lezen. Het Meeleeftheater betekent niet stilzitten maar zingen, dansen en springen. De kinderen spelen de hoofdrol. Deze activiteiten zijn zeer goed ontvangen en worden drukbezocht.

Ook in 2022

- Het Leesfeest;
- Het Taalhuis in de gemeente Hendrik-Ido-Ambacht is gecertificeerd. In het komende jaar zetten we de aanbevelingen samen met onze partners om naar concrete acties;
- De Kinderboekenweek met een Gi-Ga-Groene activiteit: 'Stampen als een Olifant' met fotograaf Thomas Nondh Jansen. Hij las voor uit zijn boek en kinderen leerden alles over oude camera's; en
- Een bijzondere en leerzame taalexkursie bij het Historisch Genootschap.

Met onze taalexkursies laten we cursisten in een ontspannen en informele sfeer oefenen met de Nederlandse taal. Tegelijkertijd kunnen ze op deze wijze al het geleerde in de praktijk brengen, buiten het leslokaal of de bieb. Door het oefenen van taal te combineren met een leuk uitstapje blijven informatie en kennis beter hangen.

2. Participatie in de informatiesamenleving

Bevorderen van burgerschap en digitale inclusie. We zorgen dat ons producten- en dienstenaanbod aansluiten bij de vragen van inwoners en partners. Zodat inwoners van Hendrik-Ido-Ambacht kunnen meedoen in de samenleving en daar ook voldoende digitale vaardigheden voor hebben.

Klimaatweek

Van 24 oktober tot en met 6 november stond de bibliotheek in het teken van de Klimaatweek. Er waren tafels met 'duurzame' boeken en een speciale editie van Koffie met ... Laura Melkert van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. Haar lezing 'Praktische tips en inspiratie voor een klimaatbestendige en duurzame tuin' was een groot succes.

Ambachts Verbond voor Vroegsignalering

Met dit verbond willen de gemeente, de bibliotheek en andere partners inwoners vroegtijdig helpen met eenvoudige vragen voordat deze uitgroeien tot complexe problemen. De bibliotheek heeft hierin een signalerende en doorverwijzende functie. Door onze publieke -en steeds meer maatschappelijke- functie zien wij inwoners die informatie of hulp nodig hebben, bijvoorbeeld tijdens onze IDO spreekuren. Een gesprek kan hierbij leiden tot een doorverwijzing naar sociale partners. Wij nemen hier de rol van informatieverstrekker en faciliteren ook inloopsprekuren van sociale partners.

Dementievriendelijke bieb

- Bibliotheek Hendrik-Ido-Ambacht is vorig jaar gecertificeerd als Dementievriendelijke bieb door Alzheimer Nederland;
- Nieuw in 2022 was de inloopochtend Geheugensteun. Hier kunnen dementerenden, hun mantelzorgers en iedereen die te maken heeft met dementie vragen stellen aan Ouderenadviseur en ervaringsdeskundige Anne-Marie Uijl. Er werd volop gebruik gemaakt van dit belangrijke spreekuur; en
- Ook beschikt Bibliotheek Hendrik-Ido-Ambacht sinds dit jaar over

een Geheugenkabinet. Met boeken, spelletjes en informatie voor dementerenden en mensen met andere geheugenproblematiek.

3. Third place

De bibliotheek is voor veel inwoners van Hendrik-Ido-Ambacht een ontmoetingsplek. Een fijne plek om te verblijven, te werken, te studeren en te ontspannen. Samen met anderen. Met recht een Third place: naast thuis, werk en/of school.

Programmering met Cascade

- We organiseerden verschillende activiteiten in samenwerking met Stichting Cascade;
- Zo was bestsellerauteur Annejet van der Zijl te gast. Zij werd geïnterviewd door Ivan Borghstijn over haar werk en carrière;
- We vertoonden de film 'De Scheepsslopers van Ambacht'. Een uniek kijkje in de geschiedenis, waarvan de volledig uitverkochte zaal erg genoot;
- Samen met het Historisch Genootschap hielden we een 'Scheepsslopers'-expositie. Met unieke foto's en tekeningen van Leendert Pieter van Es en originele voorwerpen van de verdwenen sloperijen; en
- Peuters en kleuters konden zes keer genieten van het Tess en Thijs Theater. Tess en/of Thijs kwamen naar de bieb om voor te lezen, te zingen, knutselen of dansen. Met thema's als Alleen op de wereld, Boer Boris en de Gruffalo.

Studie- en werkplekken

Ook in 2022 was de bieb een fijne en populaire plek om te studeren of te werken. Vooral de leestafel - waar iedereen rustig een krant of tijdschrift

kan lezen en genieten van een kopje koffie - was erg in trek.

Ook in 2022

- Prachtige exposities - van de bieb en het Kunstcafé - met foto's van Cees van Meerten, beeldhouwwerk van Annemieke Elzinga, kunst met als thema duurzaamheid, en meer.

4. Een leven lang ontwikkelen

Bevorderen van basisvaardigheden en persoonlijke ontwikkeling. Dat is wat wij de inwoners van Hendrik-Ido-Ambacht bieden. Ook op het gebied van persoonlijke ontwikkeling: kritisch denken en kennis van kunst, cultuur, media en literatuur.

HIS-Ambacht

Naast Stichting Cascade bundelden we onze krachten ook met HIS-Ambacht. Samen organiseerden we verschillende workshops en bijeenkomsten om ouders te informeren over thema's zoals gezonde voeding, leesplezier met het Makkelijk Lezen Plein (MLP) en veilig online.

Het Makkelijk Lezen Plein (MLP) is speciaal voor kinderen die moeite hebben met (leren) lezen door bijvoorbeeld dyslexie.

DigiLab en Maakplaats

Ontdekkend leren was dit jaar een belangrijk thema. Het *DigiLab* en de *Maakplaats* gingen van start. In het DigiLab kan jong en oud experimenteren met de nieuwste technologieën en software: virtual reality, robots, drones en meer. We beleefden een supergeslaagde kick-off, met dank aan onze digivrijwilligers. In de Maakplaats draait het ook om techniek, maar dan niet digitaal. Werken met je handen is hier het credo. Tijdens de eerste editie maakten de enthousiaste deelnemers een kerstboom.

Voorlezen in de Blije Borgh

Wat kan de bibliotheek betekenen voor ouderen in Hendrik-Ido-Ambacht? Met die vraag zochten we contact met de activiteitencoördinator van verzorgingshuis de Blije Borgh. Al snel kwamen we op voorlezen op locatie. In de Week van de Laaggeletterdheid las vrijwilligster Gerda de mooiste verhalen voor aan ruim twintig bewoners, die stuk voor stuk genoten. Het was een bijzondere middag die we in 2023 zeker willen herhalen.

Ook in 2022

- Kunstzinnige edities van Koffie met ... kunstenaars Annemieke Elzinga, Frances Knopper en Gertine Plaisier.

Cijfers

Leden en bereik

Met het totaal aantal leden van **7.489** bereikten we **24%** van het totaal aantal inwoners met ons lidmaatschap. In figuur 1 hiernaast vind je de verdeling van het aantal leden onder onze verschillende leeftijdsgroepen.

Activiteiten

In Hendrik-Ido-Ambacht boden we ruim **120 activiteiten** aan, met in totaal **930 deelnemers**.

Vanuit de WEB-gelden Arbeidsmarktregio Drechtsteden boden we ruim **267 activiteiten** aan, met in totaal **676 deelnemers**.

Uitleningen collectie

Het totaal aantal uitleningen van onze collectie in Hendrik-Ido-Ambacht is **144.091**, waarvan **40.974** materialen verlengd werden. Het aantal uitleningen bij de jeugd lag op **61.197** en bij volwassenen op **42.100**. Het gemiddelde aantal leningen per lid komt hiermee op **19** materialen per jaar.

De collectie bestaat uit verschillende onderdelen: leesboeken, informatieve boeken, prentenboeken, stripboeken, tijdschriften, grootletterboeken en dvd's. In figuur 2 kun je duidelijk zien wat de populairste onderdelen zijn. Vooral fictieve jeugdboeken werden in deze vestiging het meest geleend, ruim 50.000 exemplaren! Dat is goed nieuws voor de leesontwikkeling van de jonge leden in deze vestiging.

Klanttevredenheidsonderzoek

Elk jaar voeren we een onderzoek uit onder onze leden van 13 jaar en ouder. We vragen hen naar wat ze vinden van ons aanbod, de klantvriendelijkheid, het pand en wat de bibliotheek voor hen betekent. Leden uit Hendrik-Ido-Ambacht gaven ons een **8.4!** een greep uit de reacties:

"Ik vind het een hele fijne bibliotheek. Ook omdat er een keer wat met mijn pasje aan de hand was en ik toen vriendelijk en snel werd geholpen!"

"Ik vind het heel fijn dat als ik een boek moet lezen voor school, dat ik dan bij de bieb terecht kan. Ga zo door."

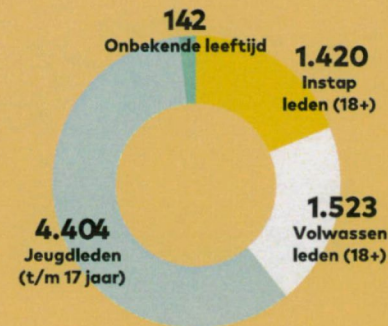

Fig. 1: Aantal leden ▲

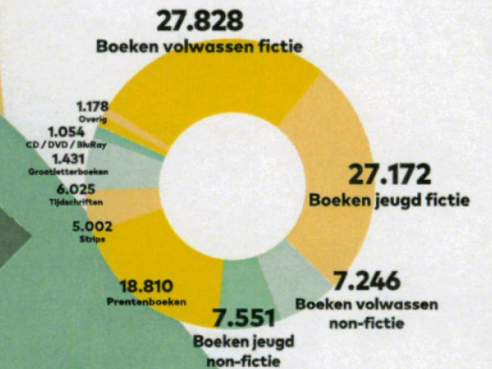
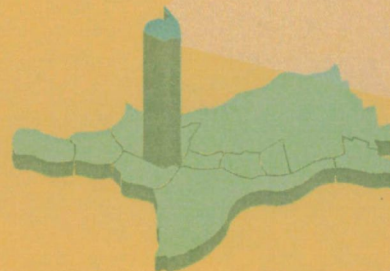

Fig. 2: Uitleningen collectie totaal ▲

Hendrik-Ido-Ambacht

ZWIJNDRECHT

.....

In 2022 bruisten onze bibliotheken weer van de activiteiten. Of het nu ging om Informatiepunten Digitale Overheid, taallessen aan vluchtelingen uit Oekraïne of warme ontmoetingen: we waren er. Voor iedereen. Zodat bezoekers konden lezen, leren, ontmoeten en activiteiten bijwonen. Ook in Zwijndrecht. Door de collectie, onze activiteiten en online aanbod.

De Bibliotheek AanZet vervult in Zwijndrecht een belangrijke rol in lokale thema's, zoals *ontmoeting en debat, participatie en sociale cohesie en het bevorderen van zelfredzaamheid*. Deze thema's zijn het uitgangspunt voor ons werk. We zijn dé partner op het gebied van taal, digitaal en informatie.

Vier strategische thema's

De missie, ambitie en opdracht van de bibliotheek zijn onderverdeeld in vier strategische thema's: geletterde samenleving, participatie in de informatiesamenleving, third place en een leven lang ontwikkelen.

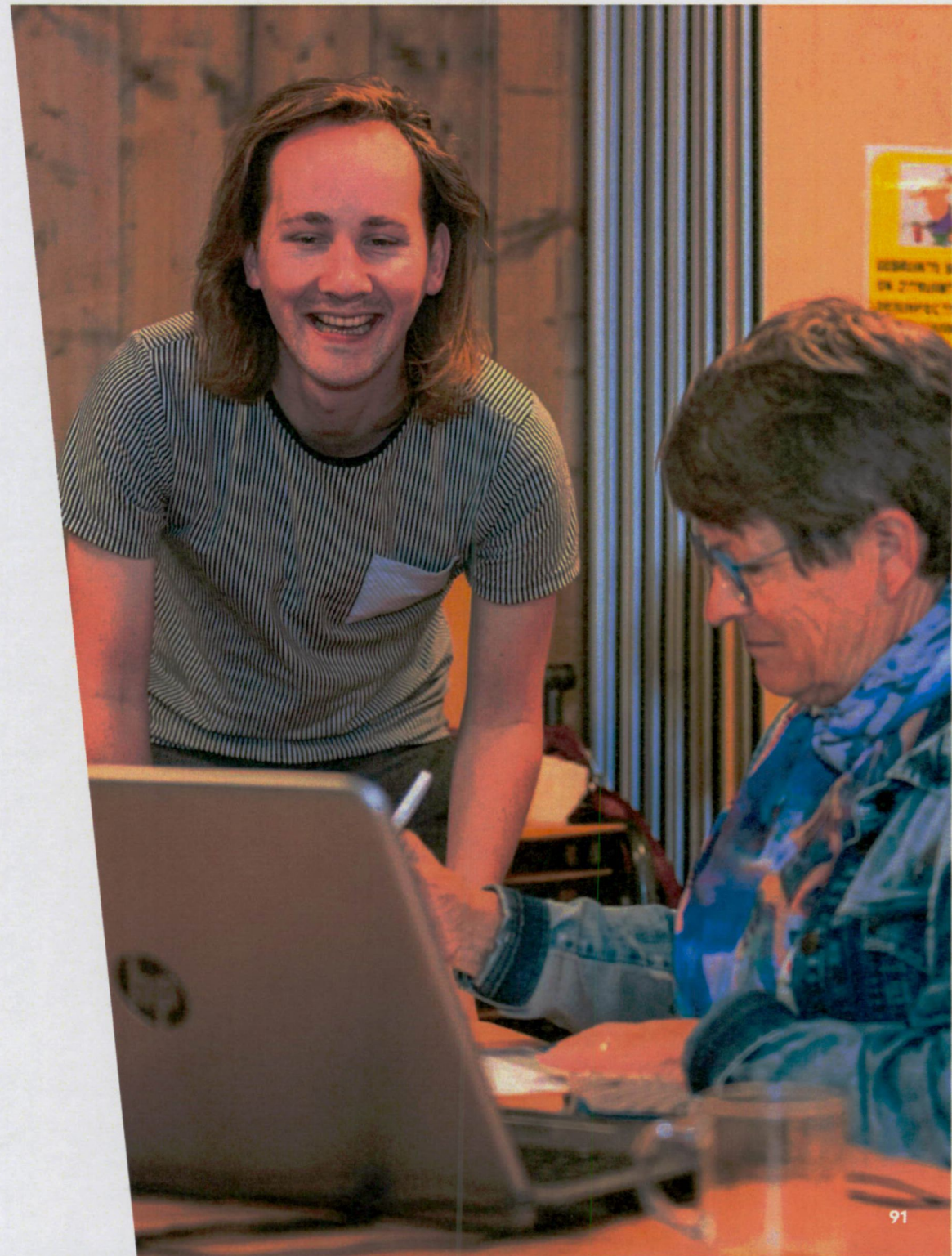
1. Geletterde samenleving

Samen met onze lokale partners zorgen we er door bevordering van een positief leesklimaat en preventie van laaggeletterdheid voor dat alle inwoners van Zwijndrecht hun leesvaardigheid kunnen ontwikkelen. Om op hún manier mee te doen in de maatschappij.

Gi-Ga-Groene activiteiten

Tijdens de Kinderboekenweek barstte het van de activiteiten. Een greep uit het aanbod:

- In Bibliotheek Walburg kwam kinderboekenschrijfster Bibi Dumon Tak langs, mét haar ambulance;

- Nog zo'n leuke gast: boswachter Harm Blom gaf een lezing over de Biesbosch. Ruim vijftiengint kinderen luisterden geboeid naar zijn verhalen over dit bijzondere natuurgebied;
- In Servicepunt Kubiek ging het Weetpunt met 'Planten op reis'. Tijdens deze twee gi-ga-groene workshops kwamen kinderen alles te weten over de vermeerdering van planten, bloemen en bomen; en
- In Heerjansdam gingen de kinderen van de naschoolse opvang op Onkruidsafari met het Weetpunt. Ze verzamelden allerlei soorten groen om een 'onkruidkunstwerk' van te maken.

Verhalenbingo

Tijdens de Week van Lezen en Schrijven organiseerden wij in, en samen met het Badhuis een bijzondere Verhalenbingo. Bij deze –

door onze NT2-docente ontwikkelde – bingo luisterden de deelnemers al spelend naar een verhaal waarin de bingo cijfers verwerkt waren. Geen ratelende ballenmolen dus, maar een prachtige vertelling. Iedereen genoot zichtbaar!

Ook in 2022

- Het Taalhuis binnen gemeente Zwijndrecht *is gecertificeerd*. In het komende jaar zetten we de aanbevelingen samen met onze partners om naar concrete acties;
- *Het Leesfeest*;
- De middelbare school voor praktijkonderwijs De Sprong sloot zich aan bij dBos. We werken nu samen aan beter leesonderwijs en verankeren van lezen in het curriculum; en
- Een bijzondere en leerzame taalexkursie door het Beeldenpark.

Met onze taalexkursies laten we cursisten in een ontspannen en informele sfeer oefenen met de Nederlandse taal. Tegelijkertijd kunnen ze op deze wijze al het geleerde in de praktijk brengen, buiten het leslokaal of de bieb. Door het oefenen van taal te combineren met een leuk uitstapje blijven informatie en kennis beter hangen.

2. Participatie in de informatiesamenleving

Bevorderen van burgerschap en digitale inclusie. We zorgen dat ons producten- en dienstenaanbod aansluiten bij de vragen van inwoners en partners. Zodat inwoners van Zwijndrecht kunnen meedoen in de samenleving en daar ook voldoende digitale vaardigheden voor hebben.

Informatiepunt Digitale Overheid

Een belangrijk project dat we dit jaar *verder uitrolden* is het *Informatiepunt Digitale Overheid* (IDO). Hier kan iedereen terecht met vragen over online overheidszaken. Er is inmiddels een IDO in bibliotheek Walburg, Kubiek en Heerjansdam. Een goede zet, want we beantwoordden inmiddels al tientallen vragen over bijvoorbeeld DigiD, toeslagen en moeilijke brieven. Ook steeds meer partners weten van de informatiepunten en verwijzen mensen door. De vraag is zo groot, dat het IDO in totaal 6,5 uur per week geopend is. Daarmee heeft Zwijndrecht van heel AanZet de op één na meeste IDO openingsuren.

Ook in 2022

- 132 deelnemers aan de zesweekse 'Klik & Tik' cursus in de bibliotheek

- en bij Hart van Meedervoort;
- 'Koffie met...' rondom digitale thema's, bijvoorbeeld het DigiD, belastingen of toeslagen. Begin 2023 komen medewerkers van Rabobank koffiedrinken om te spreken over thema's als online bankieren en fraude; en
- Thema-sprekuren over internetbankieren, de belastingdienst en ondersteuning bij het invullen van het belastingformulier.

"We willen voorkomen dat mensen die online de weg niet weten, sociaal en maatschappelijk buitengesloten raken. Iedereen moet mee kunnen doen." - Jasper, Projectleider IDO

3. Third place

De bibliotheek is voor veel inwoners van Zwijndrecht een ontmoetingsplek. Een fijne plek om te verblijven, te werken, te studeren en te ontspannen. Samen met anderen. Met recht een Third place: naast thuis, werk en/of school.

Feestelijke opening Kubiek

Eindelijk was het moment daar. In april was *de officiële opening* van de bibliotheek in het wijkcentrum Kubiek. Deze stond in het teken van verbinding, want dat is wat we met deze nieuwe bieb willen bereiken. We traptten het programma af met een woord van de wethouder, de directeur van Diverz en Ankie Kesseler, directeur-bestuurder van de Bibliotheek AanZet. Een taalvrijwilliger van AanZet, Gineke Klerk, en de

wethouder deelden hun persoonlijke boeken top-10. Deze boeken lagen ook op twee ingerichte thematafels. Ook de bezoekers konden aan de slag; zij mochten hun mooiste herinnering aan Kubiek of de bibliotheek opschrijven en delen met elkaar.

"Door de verhuizing naar wijkcentrum Kubiek hebben de bibliotheek en Diverz meer mogelijkheden om nog beter samen te werken op het gebied van maatschappelijke aandachtspunten, zoals laaggeletterdheid en eenzaamheid." - Ankie Kessler, directeur-bestuurder de Bibliotheek AanZet

"Wie weet ontdekken jongeren via onze mangacollectie wel andere genres in de bieb"
- Lonneke van der Ark, Programmamanager Collectie de Bibliotheek AanZet

Manga

Sinds vorig jaar heeft manga Bibliotheek Zwijndrecht veroverd. Deze Japanse strips zijn razend populair onder jongeren en vormen een waardevol middel om deze doelgroep aan te spreken, onderstreept ook Bas Hüsstege, manager Markt & Innovatie. Dit is een groep die we nog te weinig in de bibliotheken terugzien. We werkten aan een meer behoeftegerichte collectie en programmering. We breidden onze mangacollectie

aanzienlijk uit en bieden nu ook activiteiten aan rondom deze stripvorm. Community librarian Tobias vertelt je er graag meer over.

Ook in 2022

- Naast Manga bereikten we jongeren ook met BookTok; de beroemde hashtag voor jonge boekenliefhebbers op TikTok;
- Bibliotheek Walburg was een fijne en populaire plek om te studeren of te verblijven. Veel jongeren van het Walburg College en andere middelbare scholen maakten gebruik van de studieplekken of kwamen een potje schaken; en
- In september startte de programmacoördinator Jeugd. In overleg met scholen in Zwijndrecht hebben we een mooi naschools programma ontwikkeld. Deze activiteiten richten zich op leesbevordering, leesplezier, ouderbetrokkenheid en ontwikkeling.

4. Een leven lang ontwikkelen

Bevorderen van basisvaardigheden en persoonlijke ontwikkeling. Dat is wat wij de inwoners van Zwijndrecht bieden. Ook op het gebied van persoonlijke ontwikkeling: kritisch denken en kennis van kunst, cultuur, media en literatuur.

NextUp; in 2022 voorbereiding om in 2023 te kunnen starten

In 2022 startten we samen met R-Newt met de voorbereidingen voor NextUp. Dit unieke project is al succesvol in een aantal gemeenten in het werkgebied van AanZet onder de noemer 'Talent Valley'. In 2023 rollen we het ook in Zwijndrecht uit.

Bij NextUp krijgen jongeren van 15 tot 27 jaar de kans om hun talenten, soft skills en 21e-eeuwse vaardigheden te ontwikkelen, zodat ze die kunnen gebruiken in hun werkende leven. Ze worden hierbij gecoacht door buddies van dezelfde leeftijd.

Cijfers

Leden en bereik

Met het totaal aantal leden van **10.695** bereikten we **24%** van het totaal aantal inwoners met ons lidmaatschap. In figuur 1 hiernaast vind je de verdeling van het aantal leden onder onze verschillende leeftijdsgroepen.

Activiteiten

In Zwijndrecht boden we ruim **213 activiteiten** aan, met in totaal **1.100 deelnemers**.

Vanuit de WEB-gelden Arbeidsmarktregio Drechtsteden boden we ruim **498 activiteiten** aan, met in totaal **721 deelnemers**.

Uitleningen collectie

Het totaal aantal uitleningen van onze collectie in Zwijndrecht is **196.715**, inclusief verlengingen en uitleningen de Bibliotheek op School (zie figuur 3). Het aantal uitleningen bij de jeugd lag op **68.612** en bij volwassenen op **67.747**. Het gemiddelde aantal leningen per lid komt hiermee op **18** materialen per jaar.

De collectie bestaat uit verschillende onderdelen: leesboeken, informatieve boeken, prentenboeken, stripboeken, tijdschriften, grootletterboeken en dvd's. In figuur 2 kun je duidelijk zien wat de populairste onderdelen zijn. De volwassen fictie wordt veruit het meest geleend, waarbij thrillers erg in trek zijn. Daarna zien we een groot aantal uitleningen bij de jeugd.

Klanttevredenheidsonderzoek

Elk jaar voeren we een onderzoek uit onder onze leden van 13 jaar en ouder. We vragen hen naar wat ze vinden van ons aanbod, de klantvriendelijkheid, het pand en wat de bibliotheek voor hen betekent. Leden uit Zwijndrecht gaven ons een **8,3!** Een greep uit de reacties:

"Leuk dat er steeds weer nieuwe ontwikkelingen en initiatieven zijn. Ga zo door, hopelijk blijft de bibliotheek nog lang zo'n goede plek voor jong en oud."

"Ik ben blij met een bibliotheek in mijn woonplaats. Stimuleer mijn kinderen en kleinkinderen ook altijd om lid te worden van de bieb in hun woonplaats. Onlangs goed geholpen met online boeken op mijn e-reader te zetten. Kortom een bibliotheek hoort in elke gemeente en is onderdeel van de samenleving. Succes."

"Ik voel me blij als ik met een stapel(tje) boeken de deur uitga. Dank jullie wel!"

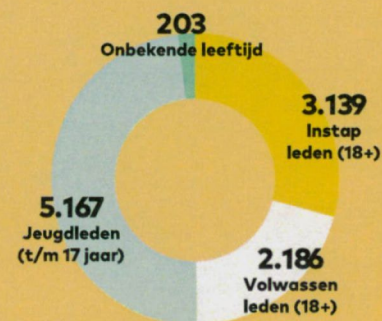

Fig. 1: Aantal leden ▲

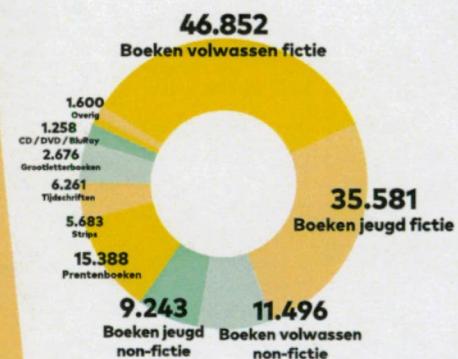

Fig. 2: Uitleningen collectie totaal ▲

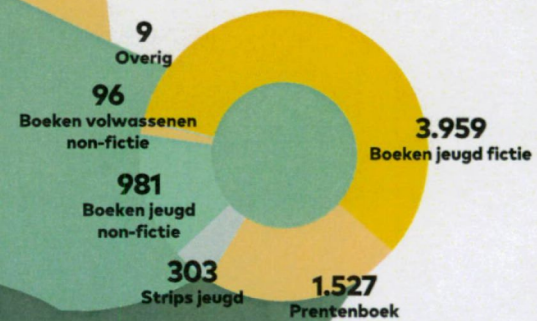
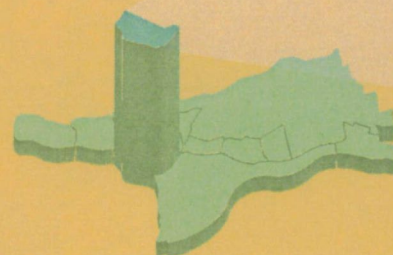

Fig. 3: Uitleningen de Bibliotheek op School ▲

Zwijndrecht

HARDINXVELD- GIESSENDAM

In 2022 bruisten onze bibliotheken weer van de activiteiten. Of het nu ging om Informatiepunten Digitale Overheid, taallessen aan vluchtelingen uit Oekraïne of warme ontmoetingen: we waren er. Voor iedereen. Zodat bezoekers konden lezen, leren, ontmoeten en activiteiten bijwonen. Ook in Hardinxveld-Giessendam. Door de collectie, onze activiteiten en online aanbod.

De Bibliotheek AanZet vervult in Hardinxveld-Giessendam een belangrijke rol in lokale thema's, zoals *samenleven, geestelijke gezondheid en omzien naar elkaar*. Deze thema's zijn het uitgangspunt voor ons werk. We zijn dé partner op het gebied van taal, digitaal en informatie.

Vier strategische thema's

De missie, ambitie en opdracht van de bibliotheek zijn onderverdeeld in vier strategische thema's: geletterde samenleving, participatie in de informatiesamenleving, third place en een leven lang ontwikkelen.

1. Geletterde samenleving

Samen met onze lokale partners zorgen we er door bevordering van een positief leesklimaat en preventie van laaggeletterdheid voor dat alle inwoners van Hardinxveld-Giessendam hun leesvaardigheid kunnen ontwikkelen. Om op hún manier mee te doen in de maatschappij.

Gi-Ga-Groene poppenkast

Tijdens de Kinderboekenweek waren er Gi-Ga-Groene activiteiten in Bibliotheek Hardinxveld-Giessendam. De kleintjes van 4 t/m 6 jaar verwonderden zich bij de poppenkast

over Jan Klaassen die droomt van een schone, betere wereld. En de oudere kinderen gingen aan de slag met een gi-ga-eng monster van zwerfval tijdens een workshop van Recycle & Zo en BieKlien.

Eerste schoolbibliotheek van de gemeente

In 2022 voerden de bibliotheek en basisschool De Regenboog gesprekken voor het openen van de eerste dBos van de gemeente. In 2023 tekenden we het contract en gaan we van start. De basisschool stelt een collega aan als leesconsulent waar we intensief mee gaan samenwerken. We controleren de huidige collectie, kopen nieuwe boeken in en werken aan een passende inrichting. Ons gezamenlijk doel is om de schoolbib

feestelijk te openen tijdens de Kinderboekenweek in oktober 2023.

Ook in 2022

- Het Taalhuis binnen de gemeente Hardinxveld-Giessendam is gecertificeerd. In het komende jaar zetten we de aanbevelingen samen met onze partners om naar concrete acties;
- Onze leesconsulent bezocht verschillende Hardinxveldse scholen met een grote hoeveelheid spiksplinternieuwe jeugdboeken. Dit in het kader van de landelijke campagne 'de Jonge Jury'. Alle leerlingen stemden op hun favoriete boek en Gegijzeld van Chinouk Thijssen kwam dit jaar als winnaar uit de bus; en
- 7 kinderopvang locaties werken structureel aan een stimulerend (voor)leesklimaat d.m.v. BoekStart in de kinderopvang en een voorleesplan.

2. Participatie in de informatiesamenleving

Bevorderen van burgerschap en digitale inclusie. We zorgen dat ons producten- en dienstenaanbod aansluiten bij de vragen van inwoners en partners. Zodat inwoners van Hardinxveld-Giessendam kunnen meedoen in de samenleving en daar ook voldoende digitale vaardigheden voor hebben.

Duurzaamheid centraal

2022 stond ook in het teken van duurzaamheid. Met verschillende activiteiten probeerden we inwoners bewust te maken en hen te inspireren om zelf ook duurzamer te leven.

Inloopsprekuren gemeente

Zo waren er inloopsprekuren met de beleidsmedewerker duurzaamheid bij de gemeente. De vragen gingen onder meer over warmtepompen, zonnepanelen en inductie koken.

Kookboekenweek

Minder voedsel verspillen, goedkoop én gezond eten? Hoe doe je dat? Tijdens de Kookboekenweek - van 4 tot en met 13 november - kregen deelnemers aan de workshop van Susan Schuddeboom antwoord op deze vraag. Susan is expert duurzaam leven en deelde haar ervaring met ruim twintig geïnteresseerden.

3. Third place

De bibliotheek is voor veel inwoners van Hardinxveld-Giessendam een ontmoetingsplek. Een fijne plek om te verblijven, te werken, te studeren en te ontspannen. Samen met anderen. Met recht een Third place: naast thuis, werk en/of school.

Verhuizing

Dit jaar verkenden we de mogelijkheden voor gezamenlijke huisvesting met de gemeente. Rond de zomer stelden we een programma van eisen op en dienden dit in. Eind 2022 nam de gemeente de motie aan voor een concreet plan en een financiële vertaling. De verhuizing lijkt er dus aan te komen. In 2023 werken we dit verder uit. Wordt vervolgd...

Biebbios

Samen genieten van de mooiste films. Dat is de Biebbios. Historische of romantische boekverfilmingen en waargebeurde verhalen: het kwam allemaal voorbij op het witte doek. Bezoekers genoten onder andere van Downtown Abbey, Paradise,

Ich bin dein Mensch en Flee, een indrukwekkende documentaire over een Afghaanse vluchteling.

4. Een leven lang ontwikkelen

Bevorderen van basisvaardigheden en persoonlijke ontwikkeling. Dat is wat wij de inwoners van Hardinxveld-Giessendam bieden. Ook op het gebied van persoonlijke ontwikkeling: kritisch denken en kennis van kunst, cultuur, media en literatuur.

Geheugenkabinet van start

Dit jaar ging het Geheugenkabinet van start. Hier kunnen mensen terecht met vragen over dementie en alzheimer. Er zijn ook geheugenspellen en boeken te leen rondom geheugenverlies en mantelzorg. We startten het kabinet met het Alzheimercafé met verhalenverteller Peter de Borst. Het werd een avond vol positieve herinneringen.

En er waren nog meer activiteiten rondom dit thema:

- We begonnen met het Inloopspreekuur dementie. Hier kunnen mensen terecht voor advies van een casemanager dementie; en
- In de Biebbios vertoonden we de film *The Father*. Een meesterwerk waarin hoofdpersoon Anthony beetje bij beetje zijn geheugen verliest.

Het Geheugenkabinet is een samenwerking tussen het Alzheimercafé, de werkgroep Dementievriendelijke gemeente, De Lange Wei en de Bibliotheek AanZet.

Ook in 2022

- Veel mensen haalden het *Nederland Leest boek kada* op in de Hardinxveldse vestigingen.

Cijfers

Leden en bereik

Met het totaal aantal leden van **4.920** bereikten we **27%** van het totaal aantal inwoners met ons lidmaatschap. In figuur 1 hiernaast vind je de verdeling van het aantal leden onder onze verschillende leeftijdsgroepen.

Activiteiten

In Hardinxveld- Giessendam boden we ruim **338 activiteiten** aan, met in totaal **1.570 deelnemers**.

Vanuit de WEB-gelden Arbeidsmarktregio Drechtsteden boden we ruim **236 activiteiten** aan, met in totaal **859 deelnemers**.

Uitleningen collectie

Het totaal aantal uitleningen van onze collectie in Hardinxveld-Giessendam is **128.794** (jeugd **50.394** en **40.925** volwassenen), inclusief verlengingen. Het gemiddelde aantal leningen per lid komt hiermee op **26** materialen per jaar.

De collectie bestaat uit verschillende onderdelen: leesboeken, informatieve boeken, prentenboeken, stripboeken, tijdschriften, grootletterboeken en dvd's. In figuur 2 kun je duidelijk zien wat de populairste onderdelen zijn. Fictie voor volwassenen en jeugd is veruit het meest gelezen. Binnen dat genre is bij volwassenen de familieroman geliefd en bij de jeugd de stripverhalen.

Klanttevredenheidsonderzoek

Elk jaar voeren we een onderzoek uit onder onze leden van 13 jaar en ouder. We vragen hen naar wat ze vinden van ons aanbod, de klantvriendelijkheid, het pand en wat de bibliotheek voor hen betekent. Leden uit Hardinxveld-Giessendam gaven ons een **8!** Een greep uit de reacties:

"Heerlijk een ontmoeting en ontspanningsplek voor moeder en kind."

"Altijd leuk om naar de bibliotheek te gaan."

"Ik ben fan van de bieb. Heb er al zoveel mooie boeken gevonden. En via het reserveren is bijna elk boek bereikbaar."

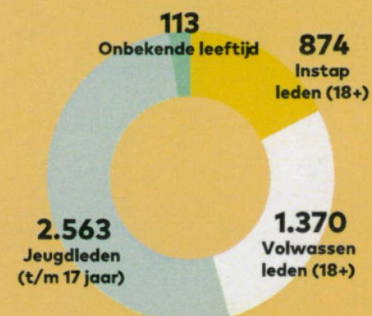
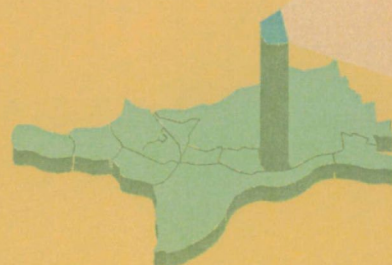

Fig. 1: Aantal leden ▲

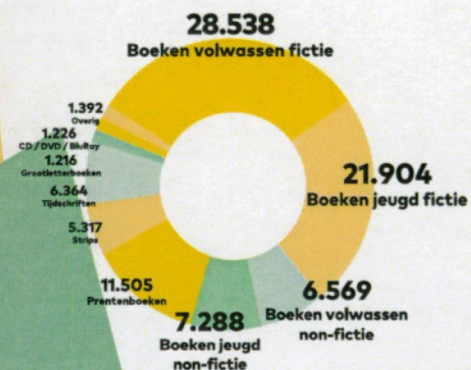

Fig. 2: Uitleningen collectie totaal ▲

Hardinxveld-Giessendam

PAPENDRECHT

.....

In 2022 bruisten onze bibliotheken weer van de activiteiten. Of het nu ging om Informatiepunten Digitale Overheid, taallessen aan vluchtelingen uit Oekraïne of warme ontmoetingen: we waren er. Voor iedereen. Zodat bezoekers konden lezen, leren, ontmoeten en activiteiten bijwonen. Ook in Papendrecht. Door de collectie, onze activiteiten en online aanbod.

De Bibliotheek AanZet vervult in Papendrecht een belangrijke rol in lokale thema's, zoals *leesbevordering, bestrijden van laaggeletterdheid, verkleinen van de digitale kloof en tegengaan van eenzaamheid en armoede*. Deze thema's zijn het uitgangspunt voor ons werk. We zijn dé partner op het gebied van taal, digitaal en informatie.

Vier strategische thema's

De missie, ambitie en opdracht van de bibliotheek zijn onderverdeeld in vier strategische thema's: geletterde samenleving, participatie in de informatiesamenleving, third place en een leven lang ontwikkelen.

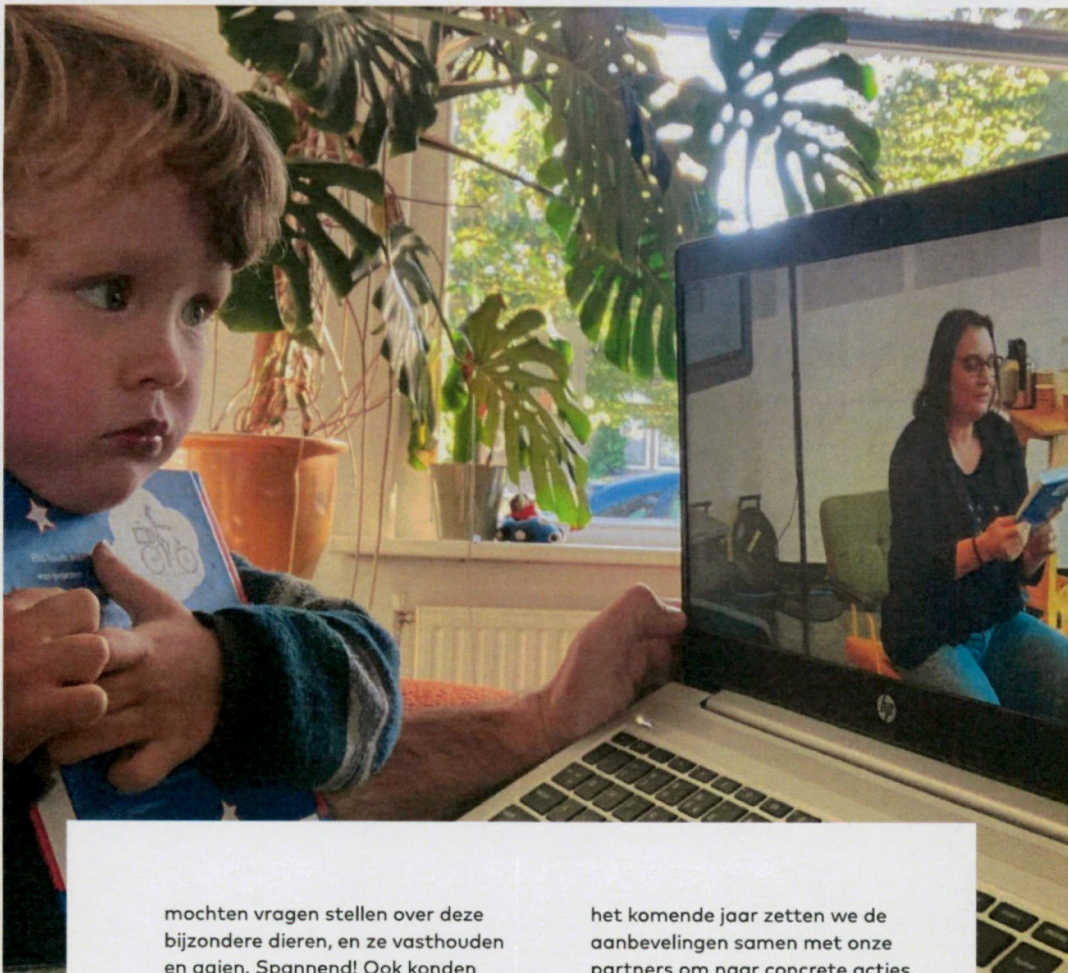
1. Geletterde samenleving

Samen met onze lokale partners zorgen we er door bevordering van een positief leesklimaat en preventie van laaggeletterdheid voor dat alle inwoners van Papendrecht hun leesvaardigheid kunnen ontwikkelen. Om op hún manier mee te doen in de maatschappij.

Gi-Ga-Groene dieren

Tijdens de Kinderboekenweek was het een ware beestenboel in Bibliotheek Papendrecht. Zo kwam Exotus Serpenti langs met verschillende reptielen. Kinderen

mochten vragen stellen over deze bijzondere dieren, en ze vasthouden en aaien. Spannend! Ook konden ze Kriebelbeestjes maken in het BiebLab, en een uil met Recycle&Zo.

Het Taaltheater

Dit jaar breidden we ons aanbod uit met het Taaltheater. Een activiteit voor kinderen van 3 tot en met 8 jaar. Onder leiding van balletjuf Joke Zijlstra verruimen ze hun woordenschat en zetten ze hun lijf aan het werk. Elke les staat er een boek, woord of muziekstuk centraal.

Ook in 2022

- Het Taalhuis binnen de gemeente Papendrecht is gecertificeerd. In

het komende jaar zetten we de aanbevelingen samen met onze partners om naar concrete acties.

2. Participatie in de informatiesamenleving

Bevorderen van burgerschap en digitale inclusie. We zorgen dat ons producten- en dienstenaanbod aansluiten bij de vragen van inwoners en partners. Zodat inwoners van Papendrecht kunnen meedoen in de samenleving en daar ook voldoende digitale vaardigheden voor hebben.

Armoede tegengaan

Armoede tegengaan was een van onze focuspunten in 2022. Met verschillende initiatieven proberen

we inwoners bewust te maken, en hen te helpen.

MUP

MUP? MUP staat voor menstruatie uitgiftepunt. Het is een project van het Armoedefonds, waarmee ze menstruatie-armoede willen stoppen. Een bijzonder initiatief dat helaas hard nodig is. De Bibliotheek AanZet draagt hierin graag een steentje bij. We openen meerdere MUP's in onze vestigingen, en in 2022 dus ook eentje in Bibliotheek Papendrecht.

Ontbijten voor bewustwording

In oktober organiseerde de gemeente een 'armoede-ontbijt' in Pannenkoekhuis Fritella. Het doel? Inwoners laten weten welke mogelijkheden er zijn in Papendrecht en waar ze eventueel recht op hebben. Er waren ervaringsdeskundigen, hulpverleners en partners, inclusief de Bibliotheek AanZet. Dat deze ochtend nodig zijn, blijkt uit grote aantal mensen dat aanwezig was: meer dan honderd.

Gratis bibliotheekabonnement

Minima die geregistreerd staan bij Sterk Papendrecht, de Voedselbank, Schuldhulpmaatje of Stichting Leergeld krijgen sinds 2022 een persoonlijk keuzebudget via het Sport en Cultuurfonds en de gemeente. Dit vaste bedrag mogen ze besteden aan sport, cultuur en/of een bibliotheekabonnement. Al tientallen mensen hebben van deze mogelijkheid gebruik gemaakt. Een mooi resultaat!

3. Third place

De bibliotheek is voor veel inwoners van Papendrecht een ontmoetingsplek. Een fijne plek om te verblijven, te werken, te studeren en te ontspannen. Samen met anderen. Met recht een Third place: naast thuis, werk en/of school.

Een dijk van een huis

Eind 2022 is Bibliotheek Papendrecht verhuisd naar het gemeentehuis. Een mooie stap voor beide partijen én alle Papendrechtters. Het gezamenlijke onderkomen biedt volop kansen voor ontmoeting, ontwikkeling, en het delen van kennis en informatie. Het is nu echt een huis voor de samenleving en daar zijn we heel blij mee.

"Door de samenvoeging van bibliotheek en gemeente in een gebouw kunnen we onze inwoners nog beter op weg helpen." - Jan Dirk van den Borg, wethouder gemeente Papendrecht

4. Een leven lang ontwikkelen

Bevorderen van basisvaardigheden en persoonlijke ontwikkeling. Dat is wat wij de inwoners van Papendrecht bieden. Ook op het gebied van persoonlijke ontwikkeling: kritisch denken en kennis van kunst, cultuur, media en literatuur.

Taal is zeg maar niet zo mijn ding

Gemeente Papendrecht maakt deel uit van de regionale aanpak Laaggeletterdheid Drechtsteden 2021-2024: 'Taal is zeg maar niet zo mijn ding'. De speerpunten hierin zijn:

- Het bevorderen van zelfredzaamheid - sociale inclusie;
- Toegankelijke dienstverlening - digitale inclusie; en

- Preventie en gezin - investeren in taalontwikkeling en leesplezier.

Ook de Bibliotheek AanZet zette zich hier in 2022 vol voor in. Met de collectie, onze activiteiten en extra aanbod, offline en online. En hier werd veel gebruik van gemaakt. Zo vonden veel scholieren hun weg naar de Huiswerkbegeleiding.

Cultuurmenu

Cultuurmenu Papendrecht en de Bibliotheek AanZet laten kinderen elk jaar op een leuke manier kennismaken met cultuur en taal. Dit doen we samen met partners. Theater, dans, beeldend, maakonderwijs en muziek: alle disciplines komen aan bod. Voor groep 7 en 8 wordt er een actueel project ontwikkeld, wat dit jaar in

het teken stond van 'burgerschap'.

Lezingen

In 2022 organiseerden we verschillende lezingen met de Culturele Raad Papendrecht.

- In maart was auteur Frank Krake van de bestseller Hannelore, het meisje uit de sekte te gast. Hannelore was deze avond zelf

ook aanwezig. Samen vertelden ze het waargebeurde verhaal over een meisje dat - onder andere in Papendrecht - vastgehouden werd door een sekte; en

- In mei kwam Kader Abdolah langs. Hij gaf een indrukwekkende lezing over zijn nieuwe roman Op zoek naar Ramona: een pleidooi voor de kracht en schoonheid van een veranderend Nederland.

Cijfers

Leden en bereik

Met het totaal aantal leden van **8.369** bereikten we **26%** van het totaal aantal inwoners met ons lidmaatschap. In figuur 1 hiernaast vind je de verdeling van het aantal leden onder onze verschillende leeftijdsgroepen.

Activiteiten

In Papendrecht boden we ruim **396 activiteiten** aan, met in totaal **2.845 deelnemers**.

Vanuit de WEB-gelden Arbeidsmarktregio Drechtsteden boden we ruim **151 activiteiten** aan, met in totaal **666 deelnemers**.

Uitleningen collectie

Het totaal aantal uitleningen van onze collectie in Papendrecht is **150.533**, inclusief verlengingen. Per categorie gaat het om **53.717** materialen bij de jeugd en **56.201** bij de volwassenen. Het gemiddelde aantal leningen per lid komt hiermee op **18** materialen per jaar.

De collectie bestaat uit verschillende onderdelen: leesboeken, informatieve boeken, prentenboeken, stripboeken, tijdschriften, grootletterboeken en dvd's. In figuur 2 kun je duidelijk zien wat de populairste onderdelen zijn. In Papendrecht zien we dat jeugdboeken veel geleend worden en dat binnen die categorie jaarlijks ruim 10.000 prentenboeken mee naar huis gaan.

Klanttevredenheidsonderzoek

Elk jaar voeren we een onderzoek uit onder onze leden van 13 jaar en ouder. We vragen hen naar wat ze vinden van ons aanbod, de klantvriendelijkheid, het pand en wat de bibliotheek voor hen betekent. Leden uit Papendrecht gaven ons een **8,2!** Een greep uit de reacties:

"Ik kom vooral voor/met mijn kind (basisschoolleeftijd) in de bibliotheek. Ben heel dankbaar voor de grote bijdrage van de bibliotheek in het leesplezier en leesvaardigheid van mijn kind."

"Het is fijn om zo'n goede bibliotheek in ons dorp te hebben!!"

"Ik ben echt blij met de Bibliotheek Aanzet Papendrecht, tevreden hoe ik geholpen kan worden."

"Dank voor de fijne plek waar ik veilig mezelf kan zijn en mezelf even kan verliezen in boeken of magazines."

Fig. 1: Aantal leden ▲

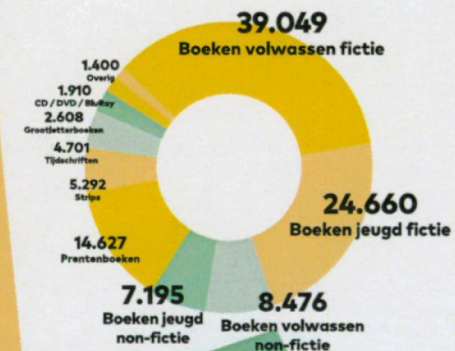
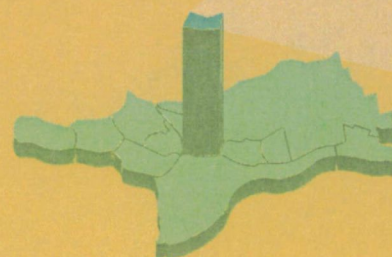

Fig. 2: Uitleningen collectie totaal ▲

Papendrecht

SLIEDRECHT

.....

In 2022 bruisten onze bibliotheken weer van de activiteiten. Of het nu ging om Informatiepunten Digitale Overheid, taallessen aan vluchtelingen uit Oekraïne of warme ontmoetingen: we waren er. Voor iedereen. Zodat bezoekers konden lezen, leren, ontmoeten en activiteiten bijwonen. Ook in Sliedrecht. Door de collectie, onze activiteiten en online aanbod.

De Bibliotheek AanZet vervult in Sliedrecht een belangrijke rol in lokale thema's, zoals *seniorvriendelijke gemeente, preventie van taal- en leesachterstanden bij de jeugd en stimuleren van zelfredzaamheid*. Deze thema's zijn het uitgangspunt voor ons werk. We zijn dé partner op het gebied van taal, digitaal en informatie.

Vier strategische thema's

De missie, ambitie en opdracht van de bibliotheek zijn onderverdeeld in vier strategische thema's: geletterde samenleving, participatie in de informatiesamenleving, third place en een leven lang ontwikkelen.

1. Geletterde samenleving

Samen met onze lokale partners zorgen we er door bevordering van een positief leesklimaat en preventie van laaggeletterdheid voor dat alle inwoners van Sliedrecht hun leesvaardigheid kunnen ontwikkelen. Om op hún manier mee te doen in de maatschappij.

Gi-Ga-Groene dieren

Tijdens de Kinderboekenweek was het een ware beestenboel in Bibliotheek Sliedrecht. Exotus Serpenti kwam langs met verschillende reptielen. Kinderen

mochten vragen stellen over deze bijzondere dieren en ze vasthouden en aaien. Spannend!

Wat we nog meer deden tijdens de Kinderboekenweek?

- Recycleworkshop;
- Bloempotjes maken; en
- Kids & Koffie en Voorleesuurtsjes met als thema 'natuur'.

Ook in 2022

- Het Taalhuis binnen de gemeente Sliedrecht is gecertificeerd. In het komende jaar zetten we de aanbevelingen samen met onze partners om naar concrete acties; en
- De middelbare school voor praktijkonderwijs De Sprong sloot zich aan bij dBos. We werken nu samen aan een nieuwe schoolbieb, beter leesonderwijs en verankeren van lezen in het curriculum.

2. Participatie in de informatiesamenleving

Bevorderen van burgerschap en digitale inclusie. We zorgen dat ons producten- en dienstenaanbod aansluiten bij de vragen van inwoners

en partners. Zodat inwoners van Sliedrecht kunnen meedoen in de samenleving en daar ook voldoende digitale vaardigheden voor hebben.

Café voor Elkaar

Een ontmoetingsplaats waar iedereen erbij hoort en verhalen met elkaar kan delen. Dat is Café voor Elkaar in het Bonkelaarshuis. In maart opende de burgemeester de deuren van deze bijzondere plek. Sliedrechters zijn hier elke donderdagavond welkom voor ontmoeting, een fijn gesprek en spelletjes. Ook kunnen ze er terecht voor hulp bij brieven of het vinden van werk.

Geheugenkabinet van start

Een andere nieuwe activiteit in Café voor Elkaar is het Geheugenkabinet. Bij dit spreekuur kunnen mensen terecht met vragen over dementie en alzheimer. Er zijn ook geheugenspellen en boeken te leen rondom dit thema en er staat een belevenistafel.

Vergeet-me-niet-pad

Op 21 september - Wereld Alzheimerdag - was de opening van

de vergeet-me-niet-route tussen het Seniorenhuys de Schalm, het Bonkelaarshuis en Bibliotheek Sliedrecht. De opening werd muzikaal omlijst door May van der Giessen en er waren kraampjes met informatie en activiteiten. De wethouder hield een mooie speech over de impact van dementie en het belang van de route.

"We streven naar een gemeenschap waar de juiste informatie is te vinden, ondersteuning op maat is en inwoners, vrijwilligers, professionals en ondernemers elkaar versterken." - Wethouder Cees Paas

3. Third place

De bibliotheek is voor veel inwoners van Sliedrecht een ontmoetingsplek. Een fijne plek om te verblijven, te werken, te studeren en te ontspannen. Samen met anderen. Met recht een Third place: naast thuis, werk en/of school.

Manga

Dit jaar heeft Manga Bibliotheek Sliedrecht veroverd. Deze Japanse strips zijn razendpopulair onder jongeren en vormen een waardevol middel om deze doelgroep aan te spreken, onderstreept ook Bas Hüsstege, manager Markt & Innovatie. Dit is een groep die we nog te weinig in de bibliotheken terugzien. In samenwerking met Stichting Open Jeugdwerk Sliedrecht (SOJS) werkten we aan een meer behoeftegerichte collectie en programmering. We breidden onze mangacollectie aanzienlijk uit en bieden nu ook

bordspellen en activiteiten aan rondom deze stripvorm, zoals een workshop Dungeons and Dragons. We vertellen je er graag meer over.

4. Een leven lang ontwikkelen

Bevorderen van basisvaardigheden en persoonlijke ontwikkeling. Dat is wat wij de inwoners van Sliedrecht bieden. Ook op het gebied van persoonlijke ontwikkeling: kritisch denken en kennis van kunst, cultuur, media en literatuur.

BiebLab

We startten dit jaar met het BiebLab. Van robots programmeren tot het maken van kriebelbeestjes, bij elke workshop ontdekten kinderen de uitvinder in zichzelf. Of de kunstenaar. Want ook de van Goghs en Rembrandts in de dop maakten bij creatieve sessies kennis met verschillende kunststijlen.

Taal is zeg maar niet zo mijn ding

Gemeente Sliedrecht maakt deel uit van de regionale aanpak Laaggeletterdheid Drechtsteden 2021-2024: 'Taal is zeg maar niet zo mijn ding'. De speerpunten hierin zijn:

- Het bevorderen van zelfredzaamheid - sociale inclusie;
- Toegankelijke dienstverlening - digitale inclusie; en
- Preventie en gezin - investeren in taalontwikkeling en leesplezier.

Ook de Bibliotheek AanZet zette zich hier in 2022 vol voor in. Met de collectie, onze activiteiten en extra aanbod, offline en online. En hier werd veel gebruik van gemaakt. Het Digitaal Inloopsprekuren, Klik & Tik, het Taalpunt en de Voorleesuurtsjes trokken dit jaar nog meer bezoekers dan voorgaande jaren.

Cijfers

Leden en bereik

Met het totaal aantal leden van **6.853** bereikten we **26%** van het totaal aantal inwoners met ons lidmaatschap. In figuur 1 hiernaast vind je de verdeling van het aantal leden onder onze verschillende leeftijdsgroepen.

Activiteiten

In Sliedrecht boden we ruim **468 activiteiten** aan, met in totaal **5.002 deelnemers**.

Vanuit de WEB-gelden Arbeidsmarktregio Drechtsteden boden we ruim **158 activiteiten** aan, met in totaal **507 deelnemers**.

Uitleningen collectie

Het totaal aantal uitleningen van onze collectie in Sliedrecht is **148.186** (jeugd **56.066** en **51.002** volwassenen), inclusief verlengingen. Het gemiddelde aantal leningen per lid komt hiermee op **21,6** materialen per jaar.

De collectie bestaat uit verschillende onderdelen: leesboeken, informatieve boeken, prentenboeken, stripboeken, tijdschriften, grootletterboeken en dvd's. In figuur 2 kun je duidelijk zien wat de populairste onderdelen zijn. Zowel fictie voor jeugd als volwassenen is populair. In de laatstgenoemde categorie worden vooral romantische boeken en streekromans geleend.

Klanttevredenheidsonderzoek

Elk jaar voeren we een onderzoek uit onder onze leden van 13 jaar en ouder. We vragen hen naar wat ze vinden van ons aanbod, de klantvriendelijkheid, het pand en wat de bibliotheek voor hen betekent. Leden uit Sliedrecht gaven ons een **8,2!** Een greep uit de reacties:

"Bedankt voor jullie activiteiten en het vele leesplezier dankzij de bieb!"

"Echt een prima bibliotheek met enthousiaste, vriendelijke behulpzame mensen."

"Het is een gezellige bibliotheek en zit ook fijn in het centrum!"

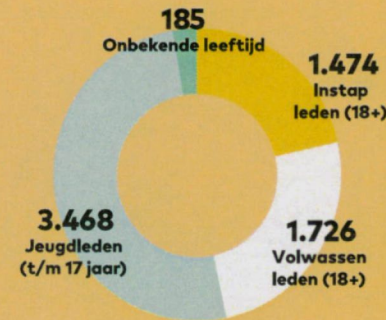

Fig. 1: Aantal leden ▲

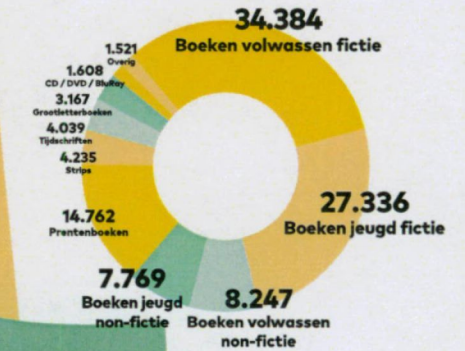

Fig. 2: Uitleningen collectie totaal ▲

Sliedrecht

RAAD VAN TOEZICHT

De raad van toezicht blijft #Meedoen.

Waar gaan we voor

Een geletterde samenleving, participatie in de informatiesamenleving en een leven lang leren. Dat zijn de maatschappelijke opgaven waar de Bibliotheek AanZet zich hard voor maakt. Het is een continue uitdaging om passende vormen van dienstverlening te bieden waarmee we dynamisch kunnen blijven inspelen op onze veranderende omgeving. We willen waarde blijven toevoegen voor alle lagen van de bevolking vanuit kwaliteit, haalbaarheid en betaalbaarheid. Afhankelijk van de lokale omstandigheden kiezen we ervoor om verschillende accenten te leggen. De RvT heeft op verschillende momenten in het jaar 2022 met de directeur- bestuurder meegedacht over de te volgen koers en het concretiseren en meetbaar maken van de maatschappelijke impact van de Bibliotheek AanZet voor alle inwoners van onze 12 gemeenten.

Hoe werken wij

De RvT van de Bibliotheek AanZet hecht grote waarde aan transparant toezicht. Zij heeft haar Toezichtvisie openbaar gemaakt via de website van de Bibliotheek AanZet. Kern van de visie is "waarderend- toezicht". Ook in 2022 hebben we in dialoog met de directeur-bestuurder hier -verder- invulling aan gegeven. We passen de Governance Code Cultuur toe. De samenstelling van de RvT laten we een afspiegeling van de lokale bevolking zijn. We zijn divers, gedreven en betrokken. Maar ook kritisch op ons eigen functioneren. In 2022 hebben we onder leiding van een externe deskundige een zelfevaluatie gedaan. Waardevol daarbij was de participatie van de directeur- bestuurder. In 2022 heeft de RvT 7 keer een reguliere vergadering met de directeur- bestuurder gehouden. Daarin hebben wij o.a. de (meerjaren-)begroting, het jaarverslag en de jaarrekening vastgesteld. Het vrijwilligersbeleid, digitalisering, kader voor risicomanagement, Huis van Stad en Regio, Third Space en de organisatietransitie zijn de majeure onderwerpen tijdens deze vergaderingen geweest.

"De Raad van Toezicht is trots op alles wat we samen met onze bibliotheek in het afgelopen jaar hebben bereikt. We zijn blij dat we onze bibliotheek konden openstellen voor iedereen, ook in moeilijke tijden. Onze medewerkers en vrijwilligers hebben hard gewerkt om ervoor te zorgen dat we onze maatschappelijke activiteiten en informatie konden delen. We hebben ook veel nieuwe manieren gevonden om met onze bezoekers te communiceren, via een groot aantal (online) activiteiten. We willen iedereen bedanken die onze bibliotheek heeft bezocht, zowel fysiek als online. We zijn er voor jullie en kijken ernaar uit om ook het komende jaar een 'warme', veilige plaats te zijn voor iedereen."

Naast de reguliere vergaderingen hebben we in het bijzijn van het managementteam gesproken over de digitaliseringsagenda en de maatschappelijke impact van de Bibliotheek AanZet. Dit zijn Themabijeenkomsten. Ook dit jaar hebben we gesproken met de OR en de vrijwilligers met als onderwerp de transitie van de organisatie.

Namens de raad van toezicht van Stichting Openbare Bibliotheek AanZet, Dordrecht, 15 januari 2023,

Marjan Jansen Manenschijn

Duo-voorzitter

Marian Meeuwssen

Duo-voorzitter

Overige leden:

De heer A. Ashkir - lid RVT

Mevrouw E. Kok-Majewska - lid RVT

De heer G.T.J. Terlingen - lid RVT

MET DANK AAN

Redactie

Sandra Borger
Bas Hüsstege
Suzanne Maquelin
Tessa Renne

Vormgeving

Vincent Keuchen

Fotografie

Maartje Brockbernd

Contact

De Bibliotheek AanZet
Groenmarkt 153
3311 BD Dordrecht
www.debibliotheekaanzet.nl